

DE ROK

1 Inleiding

De rok is eigenlijk een simpel, niet zo spectaculair kledingstuk: wat stof die aan elkaar genaaid is en in de taille bij elkaar wordt gebonden. De lengte kan variëren, hij is makkelijk te maken, zonder ingewikkelde naaitechnieken. En toch was dit kledingstuk altijd de weerspiegeling van de allerlaatste trends.

In de 20ste eeuw met zijn telkens wisselende modebeeld heeft de rok een spectaculaire ontwikkeling doorgemaakt. Als opzichzelfstaand element, dat niet met een vast bovenstuk was verbonden, werd hij gedragen vanaf ongeveer 1820, samen met een bloes of een getailleerd jasje.

1. Rok voor vrouwen

Een rok is een voornamelijk vrouwelijk buis- of kegelvormig kledingstuk dat om de taille wordt gedragen en een deel van de benen bedekt. In tegenstelling tot een broek, heeft een rok geen pijpen. De lengte van een rok kan zeer verschillen: lange rokken komen bijna tot de grond, terwijl minirokjes maar tot het bovenbeen worden gedragen. Eenvoudige rokken zijn gedrapeerde kledingstukken bestaande uit één enkel stuk materiaal. Tegenwoordig hebben de meeste rokken echter vlakken en ploaien, en zijn doorgaans gemaakt van stoffen als denim of katoen.

2. Rok voor mannen

Afbeeldingen over de prehistorie en de Romeinse tijd laten mannen zien, gehuld in een lendendoek die we vandaag de dag als een rok zouden omschrijven.

In de loop van de geschiedenis is het dragen van een mannenrok echter in onbruik geraakt. Als kilt heeft de rok voor mannen overleefd in Schotland.

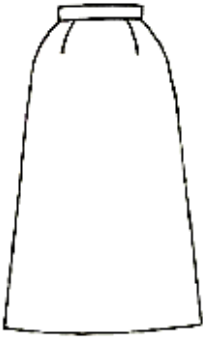
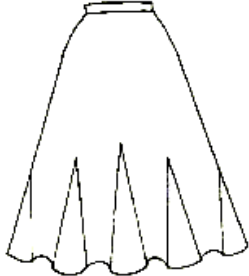
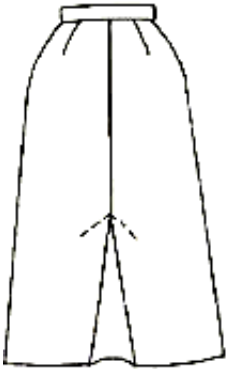
Rokdragers zijn ook de evzonen: traditioneel in het wit geklede soldaten die in Griekenland representatieve diensten verrichten.

De modeontwerpers Jean-Paul Gaultier en Yohji Yamamoto hebben pogingen gedaan de mannenrok in de mode te introduceren. Dat heeft niet geleid tot blijvend succes.

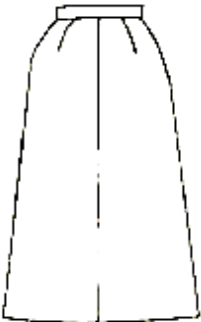
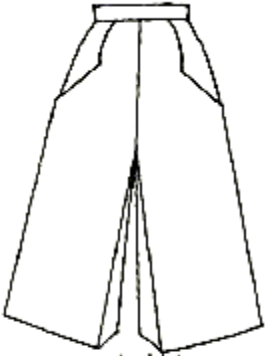

In Zuidoost-Azië zijn nog de sarong (een lange lendendoek) en andere om de heupen gewikkelde stoffen traditioneel voor mannen zowel als vrouwen. Ze worden echter in vele landen in sneltempo verdrongen door westerse kledij.

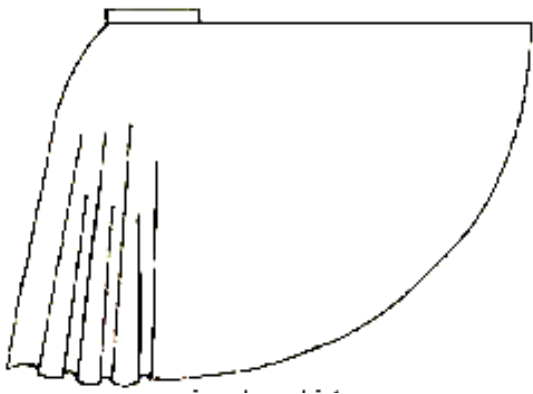
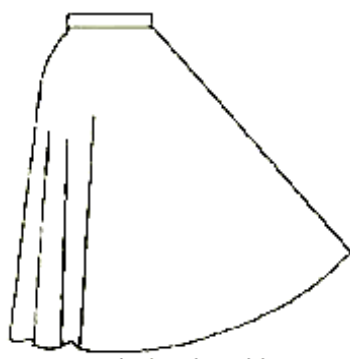
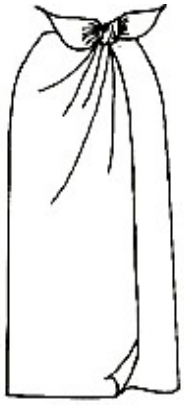
2 Productkennis

	<u>Rechte rok</u>
	<u>Rok met A-lijn (licht uitkerende rok)</u>
	<u>Uitgeschuinde rok met geren</u>
	<u>Rok met middenvoornaad en -plooi</u>

De rok

	<u>8 banen rok (pandenrok)</u>
	<u>4 banen rok (pandenrok)</u>
	<u>6 banen rok (pandenrok)</u>
	<u>Broekrok</u>

De rok

	<u>Cirkelrok</u>
	<u>Halve cirkelrok</u>
	<u>Wikkelrok</u>
	<u>Plooirok</u>

De rok

Gedrapeerde rok

ballonrok

tulprok

3 De maten

3.1 Het maatnummer bepalen

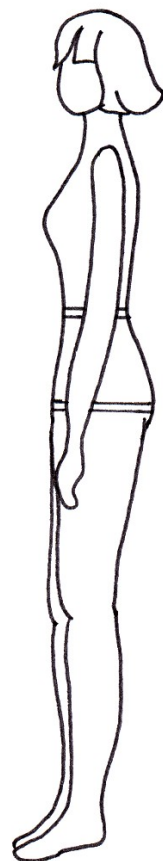
3.1.1 Heupenomtrek opnemen

- persoon in zijzicht plaatsen
- het meetlint plaatsen op het meest ontwikkelde deel van de heupen
 - horizontaal houden
 - sluiten in middenrug (niet aansnoeren)
 - maat aflezen en noteren
- Heupenomtrek (HO) =

3.1.2 Heupenbreedte berekenen

Heupenbreedte = halve maat van de heupenomtrek

Vb. heupenomtrek : 2
100cm : 2 = 50 cm

3.1.3 Maatnummer kiezen

<u>Maatnummer</u>	<u>heupenomtrek</u>	<u>geschikt voor heupenomtrek van</u>
36	88 cm	86 tot 89 cm
38	92 cm	90 tot 93 cm
40	96 cm	94 tot 97 cm
42	100 cm	98 tot 101 cm
44	104 cm	102 tot 105 cm
46	108 cm	106 tot 109 cm
48	112 cm	110 tot 113 cm
50	116 cm	114 tot 117 cm
52	120 cm	118 tot 121 cm
54	124 cm	122 tot 125 cm

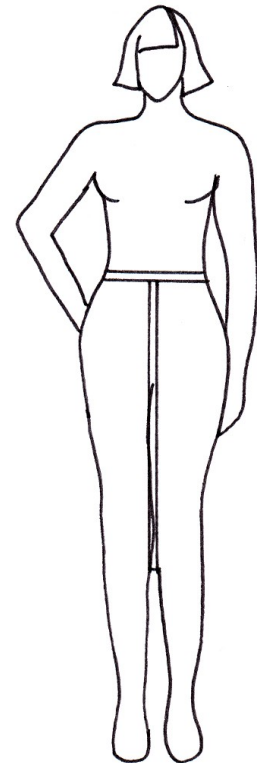
3.2 Controlematen opnemen

3.2.1 Totale lengte

- persoon in vooraanzicht plaatsen
- lendenlint plaatsen
- meetlint plaatsen in middenvoor
- meten vanaf onderste boord
- lendenlint tot de gewenste lengte

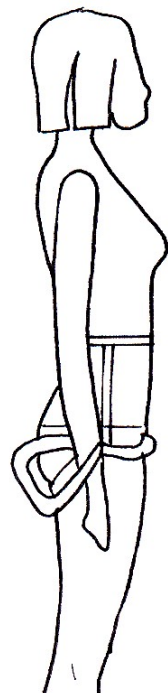
3.2.2 Lendenomtrek

- persoon rugaanzicht plaatsen
- meetlint plaatsen in de lenden
 - sluiten in middenrug (niet aansnoeren)
 - maat aflezen en noteren
- Lendenbreedte berekenen:
Lendenbreedte = halve maat lendenomtrek
Vb. lendenomtrek : 2
 70 cm : 2 = 35 cm
- Lendenomtrek (LO) =

3.2.3 Heupenhoogte

- Het meetlint horizontaal rond het meest ontwikkelde deel van het zitvlak plaatsen en sluiten in het midden van de rug.
- Vanaf het taillezijpunt (onderrand van de tailleband) het meetlint verticaal richten over de heup tot de bovenrand van het meetlint.

3.2.4 Afwijkingen

- **Afwijking voorste:**

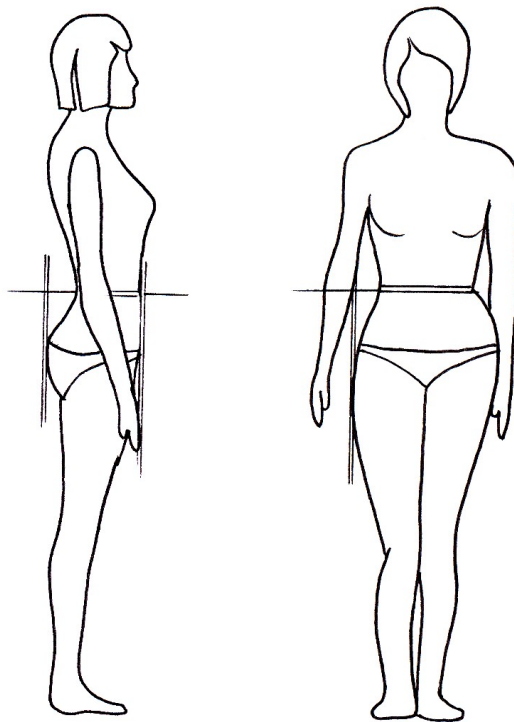
- de lat verticaal tegen het heupbeen plaatsen en horizontaal de afstand meten tussen de lat en de onderrand van de tailleband.

- **Afwijking zijkant:**

- de lat verticaal tegen de heup plaatsen en horizontaal de afstand meten tussen de lat en de onderrand van de tailleband.

- **Afwijking rug:**

- de lat verticaal tegen het zitvlak plaatsen (onder het schouderblad) en horizontaal de afstand meten tussen de lat en de onderrand van de tailleband.

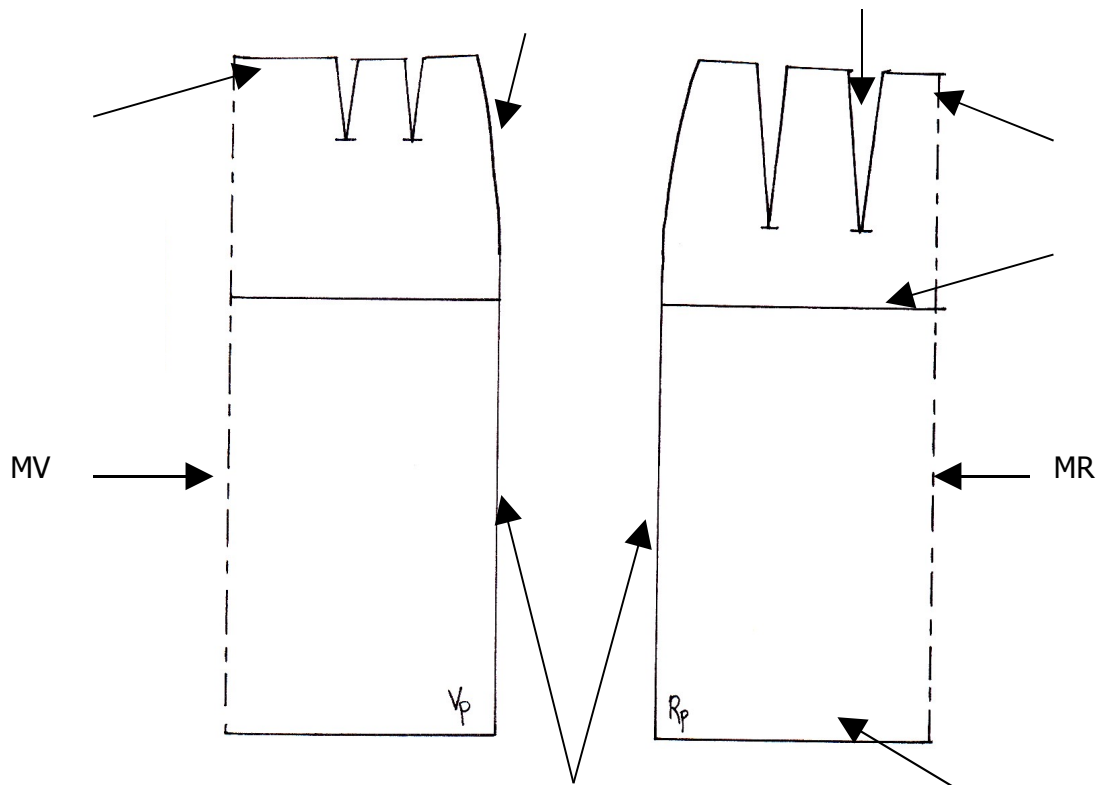
4 De matentabel

Voor het opstellen van het basispatroon van de rok.

<u>Maatnummer</u>	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54
1. totale lengte	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65
2. heupenbreedte	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62
3. heupenhoogte	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
4. lendenbreedte	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47
5. neepdiepte (som)										
- zijkant	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
- rug	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
- voorste	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
- toegift:	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- rug	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
- voorste	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Plaats van de 1 ^{ste} neep:										
- afstand vanaf MR	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5	10
- afstand vanaf MV	8,5	9	9,5	10	10,5	11	11,5	12	12,5	13
Neeplengte:										
- zijkant heupenhoogte	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
- rug 2/3 heupenhoogte	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
- voorste 1/3 heupenhoogte	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
- verhoging zijlijn	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

5 Het basispatroon van de rok

5.1 Inzicht in de rechte basisrok

- De rok heeft de vorm van een rechthoek.
 - Lengte rechthoek = totale lengte van de rok.
 - Breedte rechthoek = heupbreedte van middenrug (MR) en middenvoor (MV).
 - Heupbreedte is de grootste breedte van het patroon van de rok. (heupenlijn = HL)
- De zijlijn komt loodrecht onder de zijneep en verdeelt de rok in 2 delen: voorste en rug. (Voorpand = VP en Rugpand = RP)
 - Het rokgedeelte vanaf de heup tot de zoom is rechtvallend.
 - Het rokgedeelte vanaf de heup tot de lenden is aanpassend.
- Om de rok aanpassend te maken in de lenden zijn er nepen geplaatst, in het voorste, in de rug en aan de zijlijn. (De nepen bevinden zich op de lendenlijn = LL)
 - Daar de heuprondding groter is in de rug dan in het voorste, zijn de nepen van de rug dieper en langer dan deze van het voorste.
 - De zijlijn heeft de grootste neepdiepte, omdat daar de grootste heuprondding is.

Overzicht:

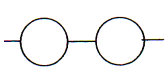
- Uit welke delen bestaat een rechte basisrok?
 - Voorpand = VP
 - Rugpand = RP
- Wat is het verschil tussen de voorpand en de rugpand?
 - VP: 2 kleine nepen
 - RP: 2 iets grotere en langere nepen
- Belangrijke lijnen:
 - Horizontaal:
 - Lendenlijn = LL
 - heupenlijn = HL
 - zoomlijn = ZO
 - Verticaal:
 - Middenvoorlijn = MVL
 - middenruglijn = MRL
 - zijlijn = ZL

5.2 Lijntypes

Bij het tekenen van patronen zijn er een aantal regels in acht te nemen:

- basispatroon: dunne potloodlijn
- alle lijnen van het basispatroon, die onveranderd blijven bij het nieuw model, worden met zwarte stift overtekend.
- buitenlijnen – naden – nepen – omtrekken (van zak, kraag,...) : dikke zwarte lijn
- hulplijnen – kniplijnen: dunnen zwarte lijn
- MV en MR : streep-stijlijn __ . __ . __ . __ . __ .
- MV en MR naad: dikke zwarte lijn
- knopen en knoopsgaten: dunne zwarte lijn
- heupenlijn – lendenlijn: dunne zwarte lijn met dikke zwarte steunpunten
- steunpunten: dikke zwarte streep
- arceren: dunne zwarte lijn
- verbeteringen: groene lijn

5.3 Symbolen

	rechts
	averechts
	stofvouw

6 Opdracht 1: basisrok naar eigen maat

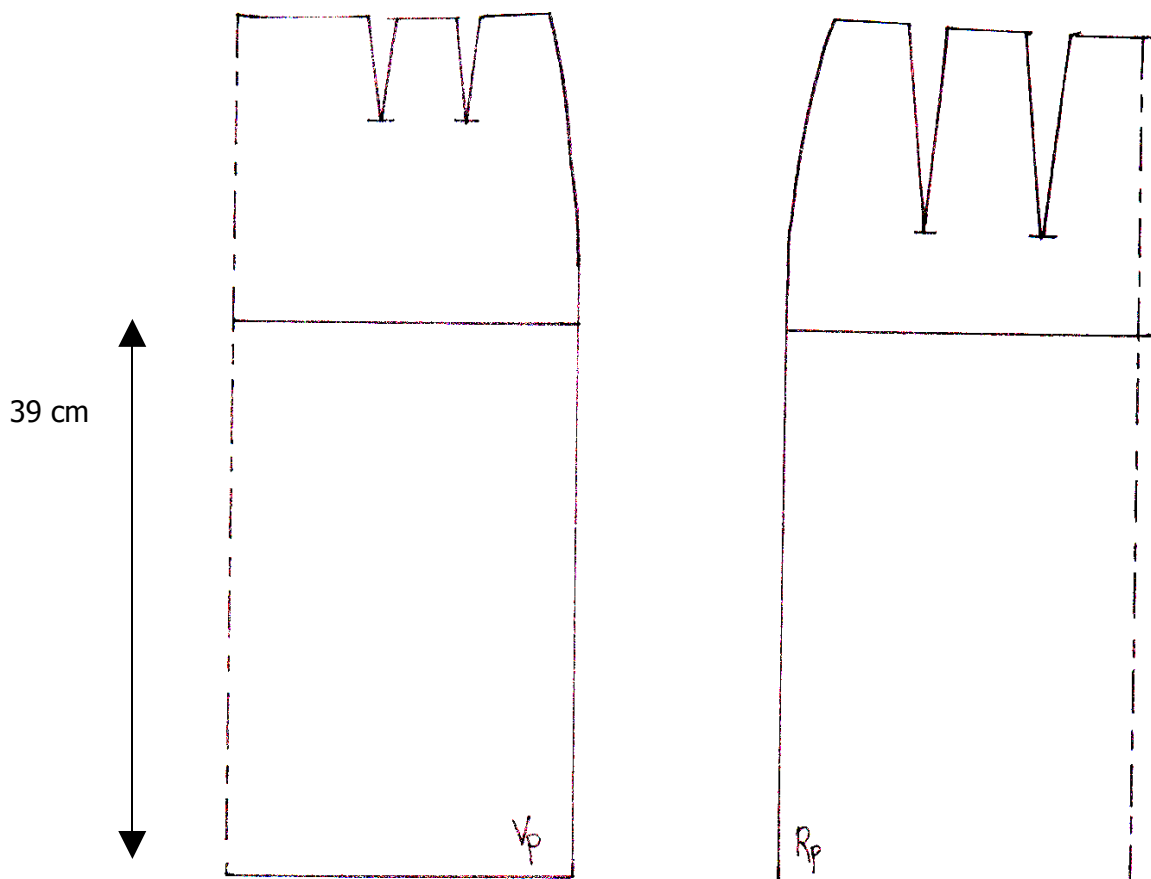
- Neem de basisrok van uw maat over op schaal 1/1
- Pas de rok aan naar eigen model: lendenomtrek, heupenomtrek, heupenhoogte en totale lengte

7 Wijzigen naar individuele maat

7.1 Totale lengte

De totale lengte toepassen in het patroon van de rechte basisrok.

- controlemaat (totale lengte) op persoon opnemen
vb. totale lengte = 60 cm
- basispatroon is getekend tot op heupenhoogte = 21 cm
- toepassen opgenomen maat:
opgenomen totale lengte (60 cm) – heupenhoogte (21cm) toepassen
onder heupenlijn in VP en RP.
(60 cm – 21 cm = 39 cm)

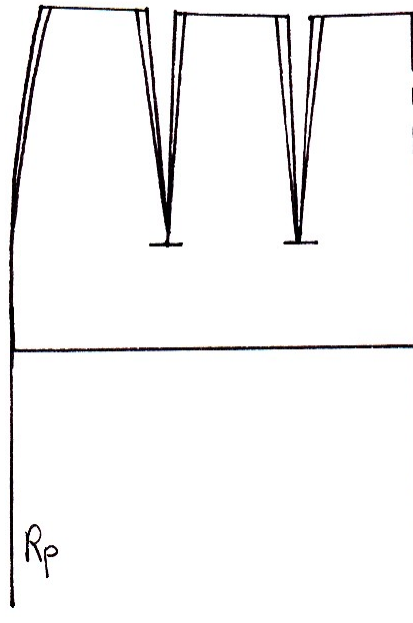
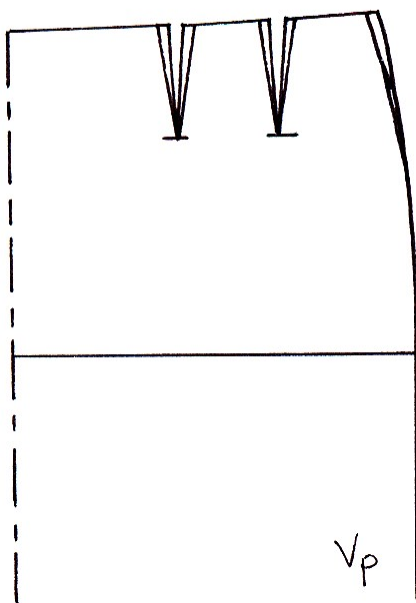

7.2 Lendenomtrek : verschil > 4 cm

Meer lendenomtrek toepassen in het patroon van de rechte basisrok (heupenomtrek wordt niet gewijzigd).

- Controlemaat op persoon opnemen, vb. lendenomtrek = 76 cm
- lendenomtrek die voorzien is in het patroon van de rechte basisrok opzoeken.
lendenomtrek basisrok maat 42 = 70 cm
- hoeveelheid die moet gewijzigd worden berekenen:
= het verschil tussen lendenomtrek basisrok en de opgenomen maat op persoon.
vb. lendenomtrek persoon = 76 cm
lendenomtrek basisrok = 70 cm

verschil = 6 cm
- Wijzigen in patroon:
 - cintrageverdeling voor $\frac{1}{2}$ patroon ($6 \text{ cm} : 2 = 3 \text{ cm}$)
VP: $\frac{1}{3} = 1 \text{ cm}$ verdelen over 4 neepbenen = 0,25 cm
RP: $\frac{1}{3} = 1 \text{ cm}$ verdelen over 4 neepbenen = 0,25 cm
ZL: $\frac{1}{3} = 1 \text{ cm}$ verdelen over 2 neepbenen = 0,5 cm
 - werkwijze: breedte bijvoegen in de lenden op niets naar het eindpunt van de cintrageneep.
- Nota: naargelang de lichaamsbouw van de persoon kan het nodig zijn:
 - uitsluitend aan de zijlijn te verbreden
 - meer of minder te verbreden in de VP dan in de RP
 - meer of minder te verbreden in de RP dan in de VP

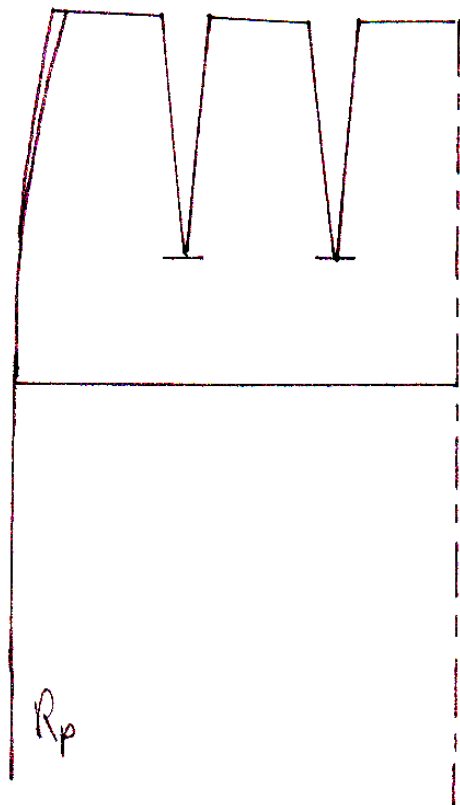
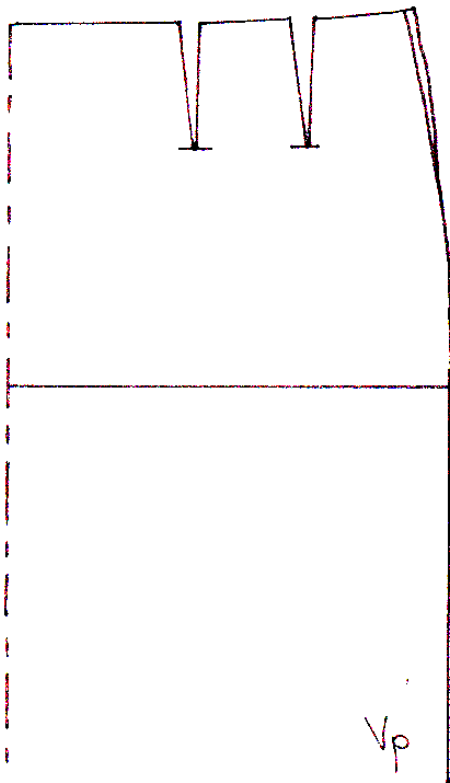

7.3 Lendenomtrek : verschil < 4 cm

Meer lendenomtrek toepassen in het patroon van de rechte basisrok (heupenomtrek wordt niet gewijzigd).

- controlemaat op persoon opnemen, vb. lendenomtrek = 73 cm
- lendenomtrek die voorzien is in het patroon van de rechte basisrok opzoeken.
lendenomtrek basisrok maat 42 = 70 cm
- hoeveelheid die moet gewijzigd worden berekenen:
= het verschil tussen lendenomtrek basisrok en de opgenomen maat op persoon.
vb. lendenomtrek persoon = 73 cm
lendenomtrek basisrok = 70 cm

verschil = 3 cm
- Wijzigen in patroon:
 - cintrageverdeling voor $\frac{1}{2}$ patroon ($3 \text{ cm} : 2 = 1,5 \text{ cm}$)
 - werkwijze:
breedte bijvoegen in de lenden: - 0,75 cm aan de ZL van de VP
- 0,75 cm aan de ZL van de RP
op niets naar heupenhoogte tekenen met boogmal.

7.4 Heupenomtrek

Meer Heupenbreedte toepassen in het patroon van de rechte basisrok.

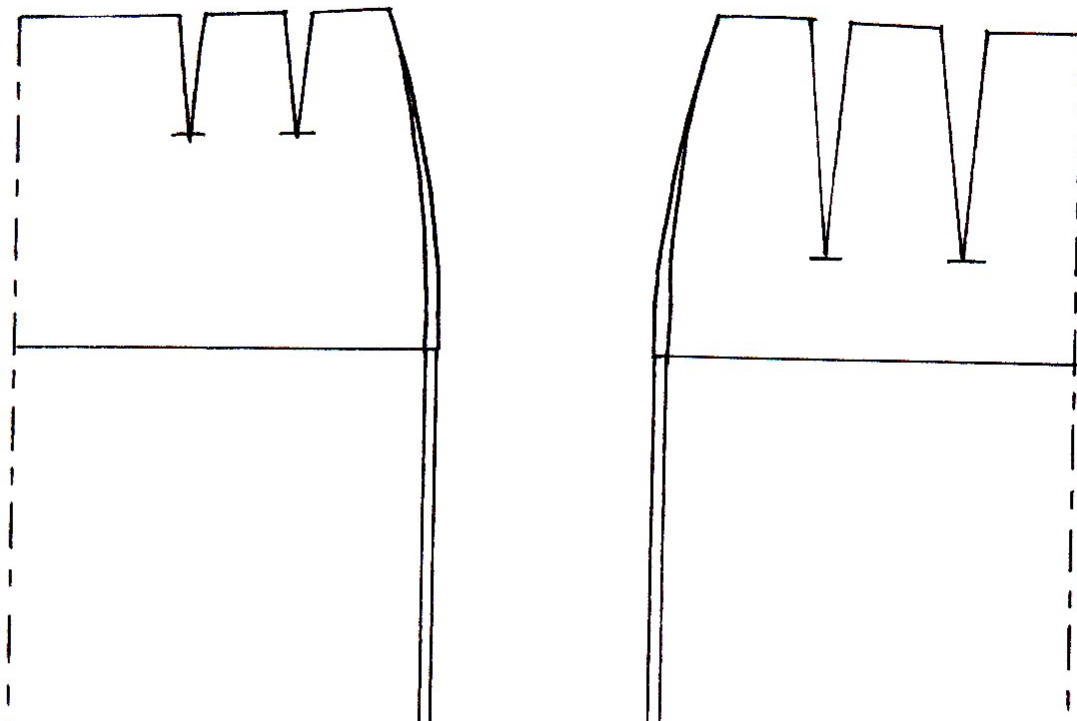
- controlemaat op persoon opnemen, vb. heupenomtrek = 102 cm
- heupenomtrek basisrok maat 42 = 100 cm
- hoeveelheid die moet gewijzigd worden berekenen:
= het verschil tussen heupenomtrek basisrok en de opgenomen maat op persoon.

vb. heupenomtrek persoon = 102 cm

heupenomtrek basisrok = 100 cm

verschil = 2 cm

- Wijzigen in patroon:
 - voor $\frac{1}{2}$ patroon ($2 \text{ cm} : 2 = 1 \text{ cm}$)
 - verbreden:
 - gelijke hoeveelheid aan de ZL van VP en RP
 - 1 cm verbreden: VP = 0,5 cm en RP = 0,5 cm
 - evenwijdig van HL tot ZO
 - op niets naar de LL

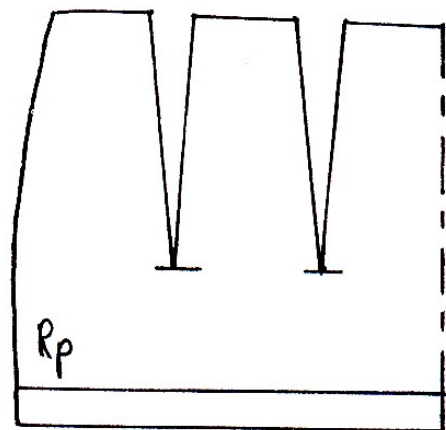
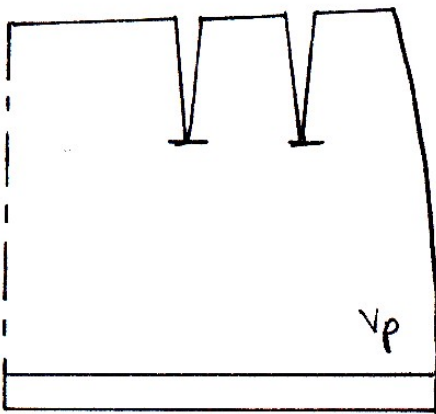

7.5 Heupenhoogte

Meer Heupenhoogte toepassen in het patroon van de rechte basisrok.

- Controlemaat op persoon opnemen, vb. heupenhoogte = 23 cm
- heupenhoogte basisrok maat 42 = 21 cm
- hoeveelheid die moet gewijzigd worden berekenen:
 - = het verschil tussen heupenhoogte basisrok en de opgenomen maat op persoon.
 - vb. heupenhoogte persoon = 23 cm
 - heupenhoogte basisrok = 21 cm

 - verschil = 2 cm
- Wijzigen in patroon:
 - Verlagen: 2 cm evenwijdig onder de HL van VP en RP.

7.6 Berekenen van neepdieptes – toepassen van opgenomen afwijkingen

Verdeling van de neepdieptes is niet voor elke persoon gelijk. Ze hangt af van de lichaamsvormen. Daarom is het nodig de afwijkingen op persoon op te nemen bij maatwerk en deze maten toe te passen in het patroon.

Voorbeeld:

heupenomtrek	100 cm	heupenbreedte	50 cm
lendenomtrek	70 cm	lendenbreedte	35 cm
Afwijkingen VP	2,5 cm		
Afwijkingen RP	5,5 cm		
Afwijkingen ZL	4,5 cm		

Berekenen neepdieptes:

- Opzoeken van het verschil tussen heupenbreedte en lendenbreedte:

$$50 \text{ cm} - 35 \text{ cm} = 15 \text{ cm}$$

Wanneer die 15 cm gecentreerd wordt, is de rok juist aanpassend rond de lenden.

Dit geeft meestal geen goede pasvorm. Het is beter toegift te voorzien op de lendenband om de heuproncing mooi te bekleden.

Men voorziet 1 cm toegift voor een halve rok (M 42)

$$\text{dus: } 1 \text{ cm minder centreren: } 15 \text{ cm} - 1 \text{ cm} = 14 \text{ cm}$$

- Optellen van de maten van de afwijkingen:

$$2,5 \text{ cm} + 5,5 \text{ cm} + 4,5 \text{ cm} = 12,5 \text{ cm}$$

- Besluit: $14 \text{ cm} - 12,5 \text{ cm} = 1,5 \text{ cm}$

Dit betekent: 1,5 cm te weinig cintrage als enkel de afwijkingen worden toegepast,

dus: afwijkingen vergroten.

- Werkwijze:

Er moet 1,5 cm meer gecentreerd worden, verdeeld over 3 plaatsen: VP, RP en ZL.

$$\text{Daarom: } 1,5 \text{ cm} : 3 = 0,5 \text{ cm}$$

$$\text{Cintrage: VP wordt: } 2,5 \text{ cm} + 0,5 \text{ cm} = 3 \text{ cm}$$

$$\text{RP wordt: } 5,5 \text{ cm} + 0,5 \text{ cm} = 6 \text{ cm}$$

$$\text{ZL wordt: } 4,5 \text{ cm} + 0,5 \text{ cm} = 5 \text{ cm}$$

- Resultaat: som van de afwijkingen is: $3 \text{ cm} + 5 \text{ cm} + 6 \text{ cm} = 14 \text{ cm}$

8 Knippatronen

Doel: de noodzaak van naadbreedte ontdekken en bepalen.

Voor je de delen van een werkstuk aan of op elkaar gaat naaien of stikken, is het nodig dat je de manier van afwerken kent.

Bij de afmetingen en de vorm van het patroon is daarvoor nog extra lengte of breedte nodig: **naadbreedte (naadwaarde)** en **zomen**.

Om dit bij het knippen van het werkstuk zeker niet te vergeten en daarbij geen fouten te maken kunnen deze al bij het patroon aangetekend worden.

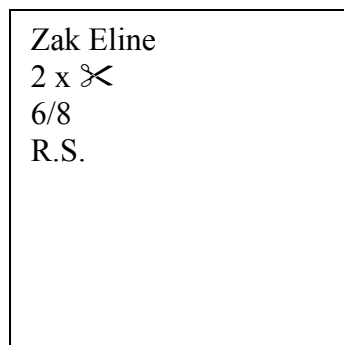
Men spreekt dan van een "**knippatroon**".

Op het **patroon** zowel als op het **knippatroon** dienen verschillende gegevens vermeld:

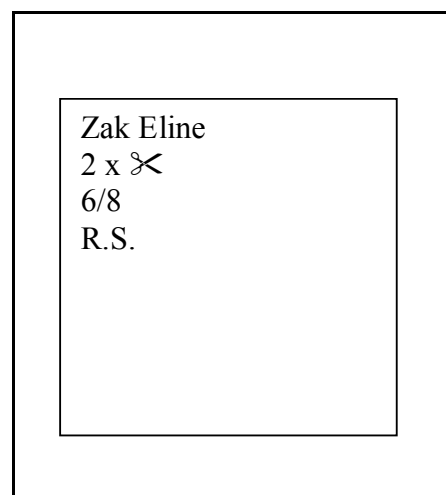
- naam of nummer van het model
- naam van de klant
- aantal keer knippen
- draadrichting
- stofvouw (indien aanwezig)

Voorbeeld

patroon

knippatroon

9 Opdracht 2: werk de basisrok thuis uit

- Knip de rok in baalkatoen, of een ander goedkoop katoenen stof, uit.
- Stik de rok: nepen, zijnaden en belegstuk.
- Laat een opening van ongeveer 15cm aan de zijnaad (plaats van de rits)

10 Passen van de rok

10.1 Nazicht op persoon

Bij het passen van de rok kan je te maken krijgen met 'pasvormfouten'. Dit kan ontstaan door een bepaalde **figuurafwijking** op deze persoon of door een fout bij het maken van de rok: **verwerkingsfout**.

Bekijk de persoon in zijaanzicht:

- ideaal = evenwicht tussen rugpand en voorpand
- er kunnen verschillen zitten op de volgende lijnen:
 - zijlijn (ZL)
 - middenvoorlijn (MVL)
 - middenruglijn (MRL)
 - lendenlijn (LL)
 - zoomlijn (ZoL)
 - heupenlijn (HL)

Bekijk de persoon in rugzicht:

- ideaal = evenwicht tussen linker- en rechterkant
- er kunnen verschillen zitten op de volgende lijnen:
 - middenruglijn
 - endenlijn
 - zoomlijn
 - heupenlijn

Bekijk de persoon in voorzicht:

- ideaal = evenwicht tussen linker- en rechterkant
- er kunnen verschillen zitten op de volgende lijnen:
 - middenvoorlijn
 - lendenlijn
 - zoomlijn
 - heupenlijn

Met figuurproblemen wordt men vaak in het kleermakershandwerk geconfronteerd. Vindt men bij het maatnemen figuurafwijkingen bij de klant, moeten alle roklengtes, de voorste, de achterste en de zijdelingse tot aan de bodem worden gemeten.

Figuurafwijkingen kunnen meer of minder zware heupen, een rond of vlak zitvlak, zware heupbotten of een figuur met lijfronding zijn.

Een belangrijk advies: de balans van een rok is correct, wanneer de benen van voor- en achterkant en vanaf de zijde bekeken in het midden van de rok liggen. Problemen zijn bij wijdere rokvormen minder duidelijk te zien dan bij rokken met een smalle of matig wijder gemaakte zoom.

11 Pasvormcorrecties

11.1 Te veel lengte in de rug

11.1.1 Uitzicht van de rok op persoon

- middenrug is inkerend
- middenvoor is uitkerend
- de zijlijn vlucht naar het voorste
- de heupenlijn en de zoomlijn dalen in de rug

11.1.2 Oorzaak

De afstand tussen de lenden en de heupen van de persoon is kleiner dan de lengte in de rok is voorzien.

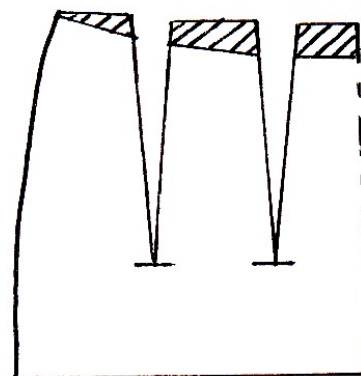
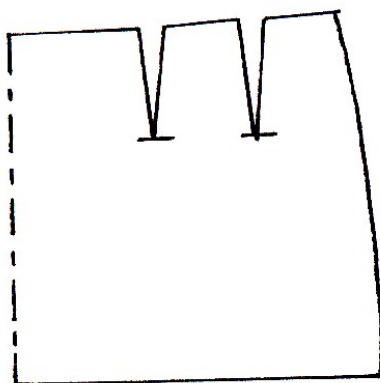
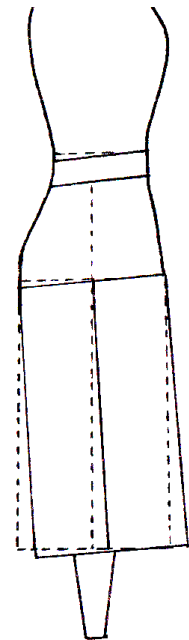
Besluit: evenwichtsfout.

11.1.3 Opzoeken van de hoeveelheid

- de rugpand ophalen tot het evenwicht hersteld
- is door een plooi te spelden
- ± 5 cm onder de lenden
- tussen de 2 cintragenepen
- op niets naar de zijlijn

11.1.4 Verbeteren van het patroon

- lengte afnemen aan de lendenlijn
- evenwijdig in het middenstuk
- op niets naar de zijlijn

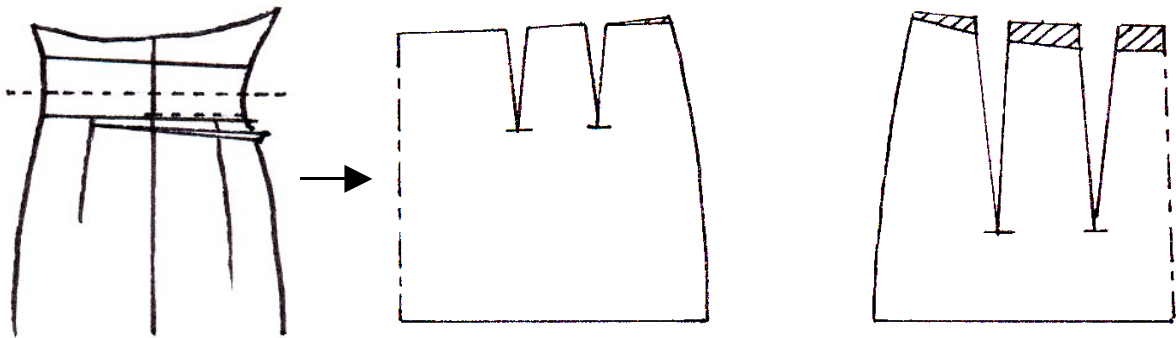

De rok

Bij het opzoeken van de hoeveelheid kan er soms aan de zijlijn nog een waarde weggenomen worden. Dit kan:

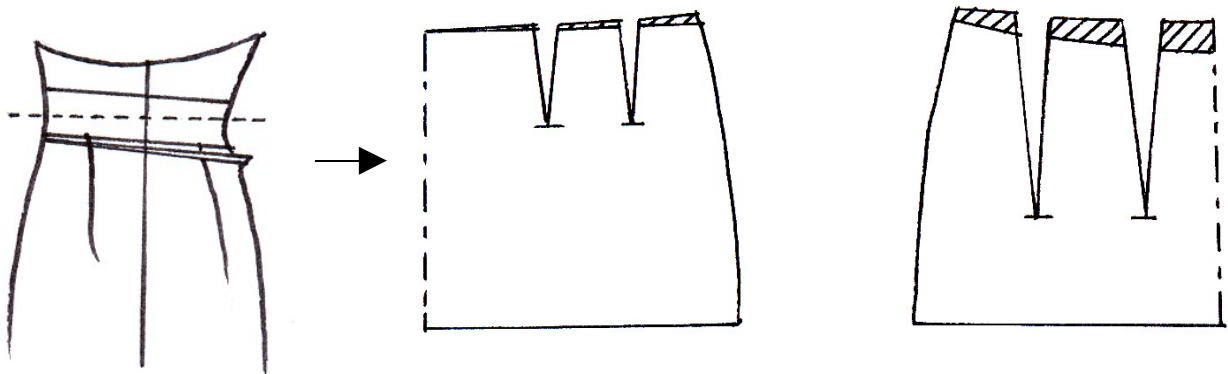
- op niets naar de 1ste cintrageneep
Opzoeken van hoeveelheid

Verbeteren op patroon

- op niets naar het middendeel van de voorpand (middenvoor)
Opzoeken van hoeveelheid

Verbeteren op patroon

11.2 Asymmetrische heupen

Asymmetrische heupen: één heup is veel duidelijker te zien, de oorzaak is hier een éénzijdige houding van de schouders. Worden bv. zware tassen vaak over één schouder gedragen, zakt deze schouder in het verloop van de tijd af, terwijl de heup op dezelfde zijde iets naar voren komt om dit op te vangen. Nog een oorzaak voor éénzijdige heupen is een te kort been, hier blijft de schouder echter afhankelijk van de beenverkorting recht of buigt iets naar de verkorte beenzijde door.

De controlematen tonen de verschillende zijlengtes. Het tailleband verloopt iets schuin tussen beide zijnaden. Houdt men geen rekening met deze figuurafwijking, trekt de rok op de zijde met de zwaardere heup iets omhoog. De rok verschuift naar de zwaardere zijde en lijkt dan scheef.

11.2.1 Extreem éénzijdig asymmetrische heup

Pasvormfouten:

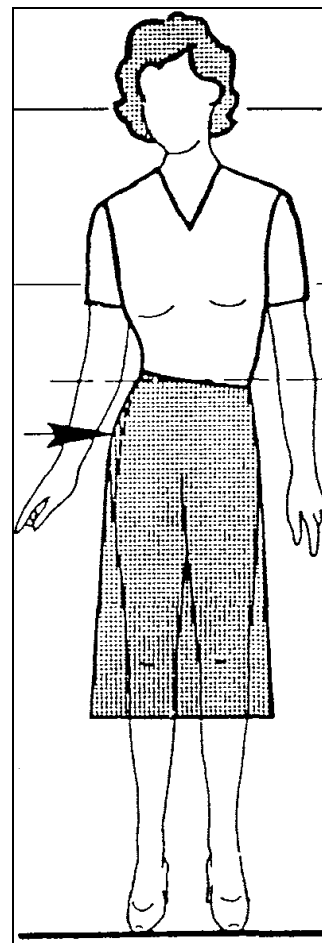
- Lelijke trekken op hoogte van de rechterheup tot aan de lenden.
- Dwarse plooien onder de opgezette band.

Oorzaken van de fouten:

Bij deze pasvormfouten werd het figuur van de klant niet goed bekeken, omdat dan was opgevallen, dat de rechter heup zwaarder is. Bij dergelijke figuren is het verstandig in het VP de voorste respectievelijke achterste lengte evenals de linker en rechter zijde naar de bodem te meten. Met deze maten kan bij het tekenen van het patroon dan met de sterkere heup rekening worden gehouden.

Heeft men een éénzijdig zwaardere heup, heeft men niet alleen meer wijdtte, maar ook meer lengte nodig.

Vaak vindt men ook pasvormfouten, die door het niet precies afwerken zijn ontstaan d.w.z. met het heupverschil werd bij het op maat knippen geen rekening gehouden. Daarom is het van belang, bij het maat nemen exact op de verschillen tussen heup-, zitvlak- en bandgedeelte te letten.

Het verwijderen van de pasvormfouten:

De rechter zijnaad moet worden geopend en wijder worden gemaakt. De band afscheiden en de zijnaad wijder maken. Bij de taillering, indien voldoende stof aanwezig, de band over de zwaardere heup hoger plaatsen en de band vastnaaien.

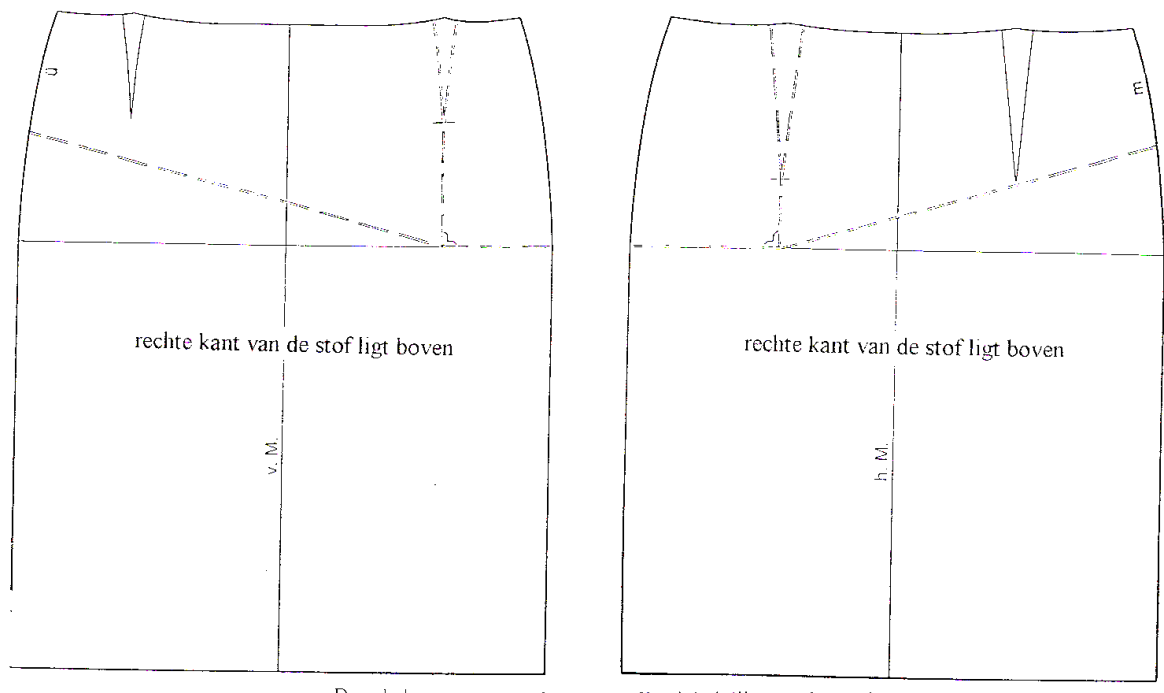
Voorbeeld:

- De gemeten controlematen:
 - voorste lengte (van taille tot bodem) = 102 cm
 - achterste lengte (van taille tot bodem) = 102 cm
 - rechter zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm
 - linker zijlengte (van taille tot bodem) = 102 cm
- Aanwijzingen bij de gemeten controlematen:

Bij de normale lengteverhoudingen komen voorste en achterste lengte met elkaar overeen, net als de zijlengtes. De zijlengtes zijn echter 1 – 1,5 cm langer dan de ruglengte.

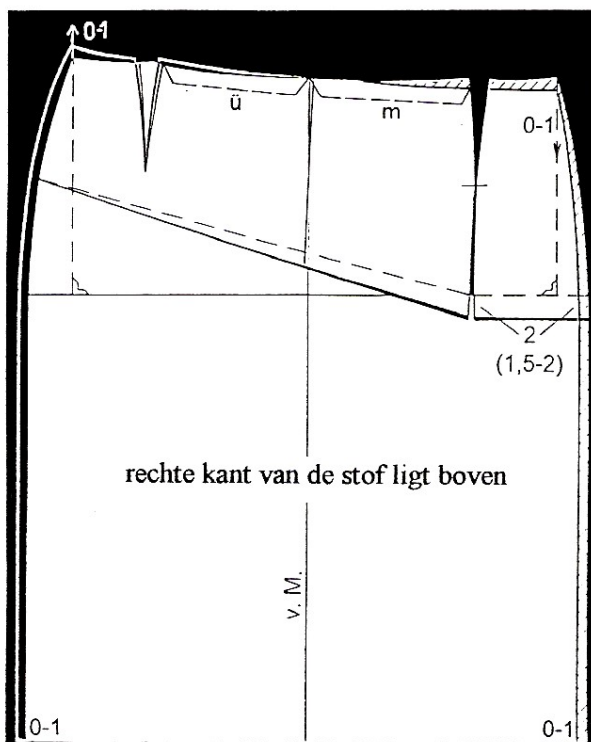
M.b.t. de controlematen is te zien dat de linkerzijde 2 cm korter is dan de rechter en dat de voorste en achterste ruglengte net zo lang zijn als de linkerzijde.

Dit betekent bv, dat de taillelijn in verhouding tot de langere zijde reeds 1 cm dieper liggen dan normaal. Het patroon moet daarom dus over de gehele breedte worden ingevouwen.
- Het basispatroon volgens de gemeten voorste lengte + 1 – 1,5 cm construeren. De toegift verdwijnt bij het over elkaar schuiven van het patroon weer.
 - de gehele voorste en achterste rokhelft tekenen.
 - bij achterste rokhelft een haaklijn van heuplijn naar rechter figuurnaadpunt tekenen.
 - een inknijplijn over het rechter figuurnaadpunt tekenen.
 - aan voorste rokhelft een haaklijn van heuplijn naar rechter figuurnaadpunt tekenen.
 - de schuine inknijplijn tekenen. Ze eindigt bij de zijnaad op dezelfde hoogte als bij de achterste rokhelft.

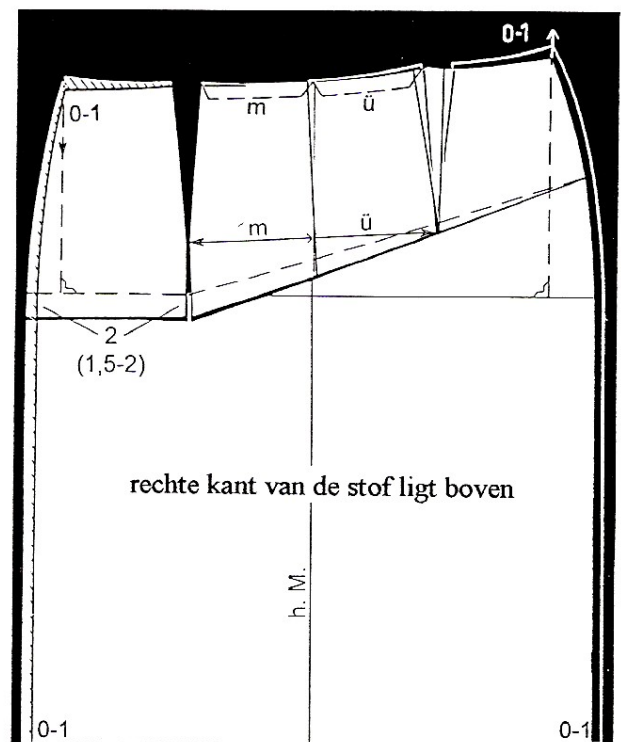

De rok

- De inknijplijnen en de figuurnaad van de korter te maken zijde uitknippen. De kleine zijpanden voor de kortere zijde 2 cm naar onderen schuiven. De patroondelen naar onderen schuiven.
 - het voorste midden corrigeren. De figuurnaadaafstand van de rechterzijde aan het nieuwe middenvoor aanpassen.
 - het patroon voor ons maatvoorbeeld is nu af. Heeft men het echter met nog grotere verschillende zijlengtes, kan de taillelijn aan één zijde lager en aan de ander hoger worden getekend. De zijnaad 0 – 1 cm verplaatsen.

4

De rok

Extreem éézijdig asymmetrische heup

lengte MV = 102 cm

lengte MR = 102 cm

lengte zijnaad rechts = 104 cm

lengte zijnaad links = 102 cm

heupenbreedte R = +1 cm

heupenbreedte L = - 1 cm

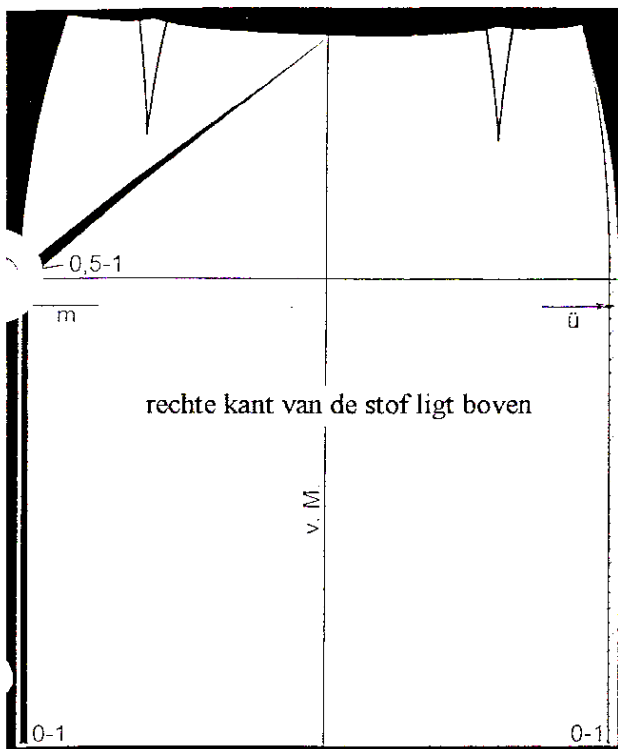
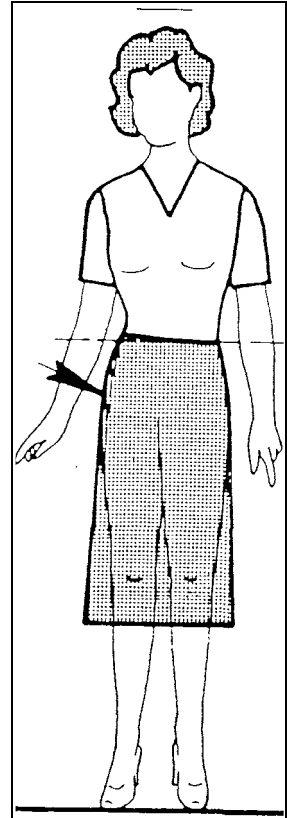
11.2.2 Licht asymmetrische heupen

Bij het maatnemen is te zien dat één heup zwaarder is. De controlemaat heeft aan deze zijde meer lengte. Wordt het patroon niet op deze figuureenheid gericht, trekt de rok aan de zijde met zware heup iets omhoog, hij verschuift naar de zware zijde.

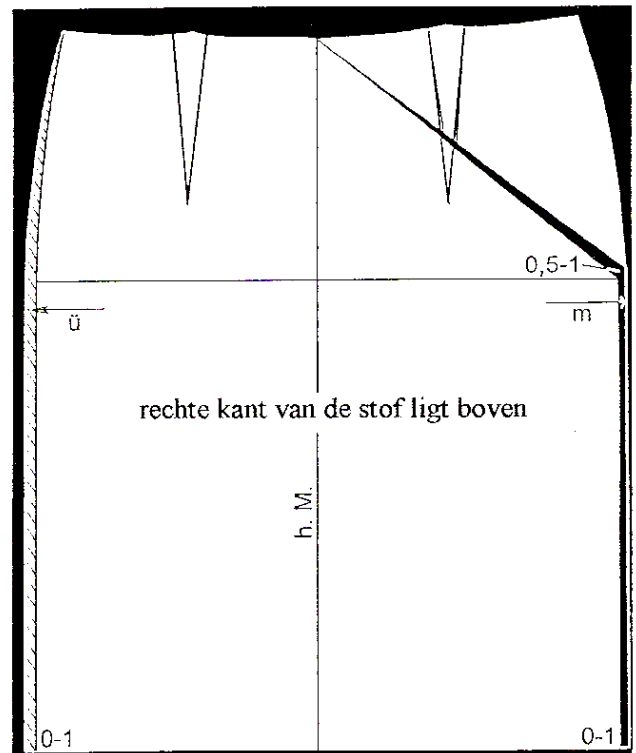
Voorbeeld:

- De gemeten controlematen:
 - voorste lengte (van taille tot bodem) = 103 cm
 - achterste lengte (van taille tot bodem) = 103 cm
 - rechter zijlengte (van taille tot bodem) = 105 cm
 - linker zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm
- Aanwijzingen bij de gemeten controlematen:

Bij de normale lengteverhoudingen komen voorste en achterste lengte met elkaar overeen, net als de zijlengtes. De zijlengtes zijn echter 1 – 1,5 cm langer dan de ruglengte. Uit de controlematen blijkt dat de rechter zijde 1 cm langer is dan de linkerzijde.
- Van het normale basispatroon, VP en RP tekenen en zoals voor de zwaardere heup tekenen. De hoogte van de inknip op de lengte van de zwaarste plek aanpassen.
 - het openingsbedrag zo kiezen, dat de benodigde zijlengte wordt bereikt.
 - de zijnaad verplaatsen, zodat de heupomvang blijft bestaan. De rugpandfiguurnaad corrigeren.

5

De rok

Licht asymmetrische heupen

lengte MV = 102 cm

lengte MR = 102 cm

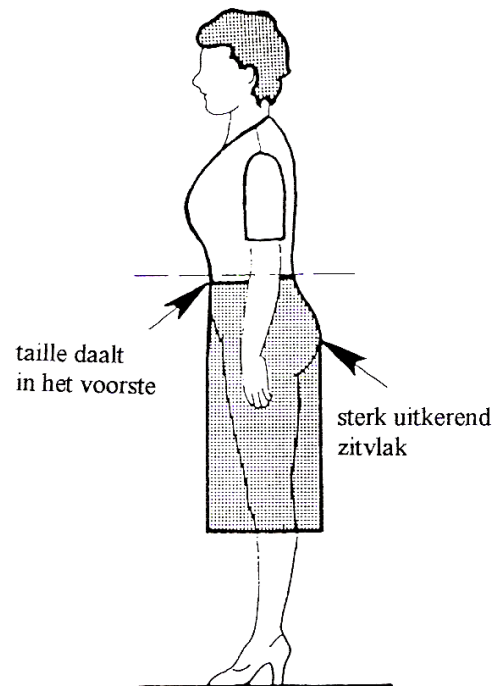
lengte zijnaad links = 102 cm

lengte zijnaad rechts = 104 cm

11.3 Sterk uitkerend zitvlak

De houding van de klant is in dit geval meestal bij ingetrokken lijfgedeelte iets recht, het zitvlak wordt meer of minder naar achteren gedrukt. De tailleband schuift meestal naar achteren iets omhoog en valt naar voren iets af.

De achterste controlemaat is t.o.v. de zijdelingse controlemaat te lang, de voorste controlemaat is te kort. Wordt het basispatroon niet volgens het figuur veranderd, lijkt de achterste rokhelft te kort en de voorste te lang. De rok valt naar achteren. De zoom van de rok wordt bij het middenachter naar boven getrokken. In het extreem geval ligt de voorste rokhelft op de dijbenen.

Voorbeeld:

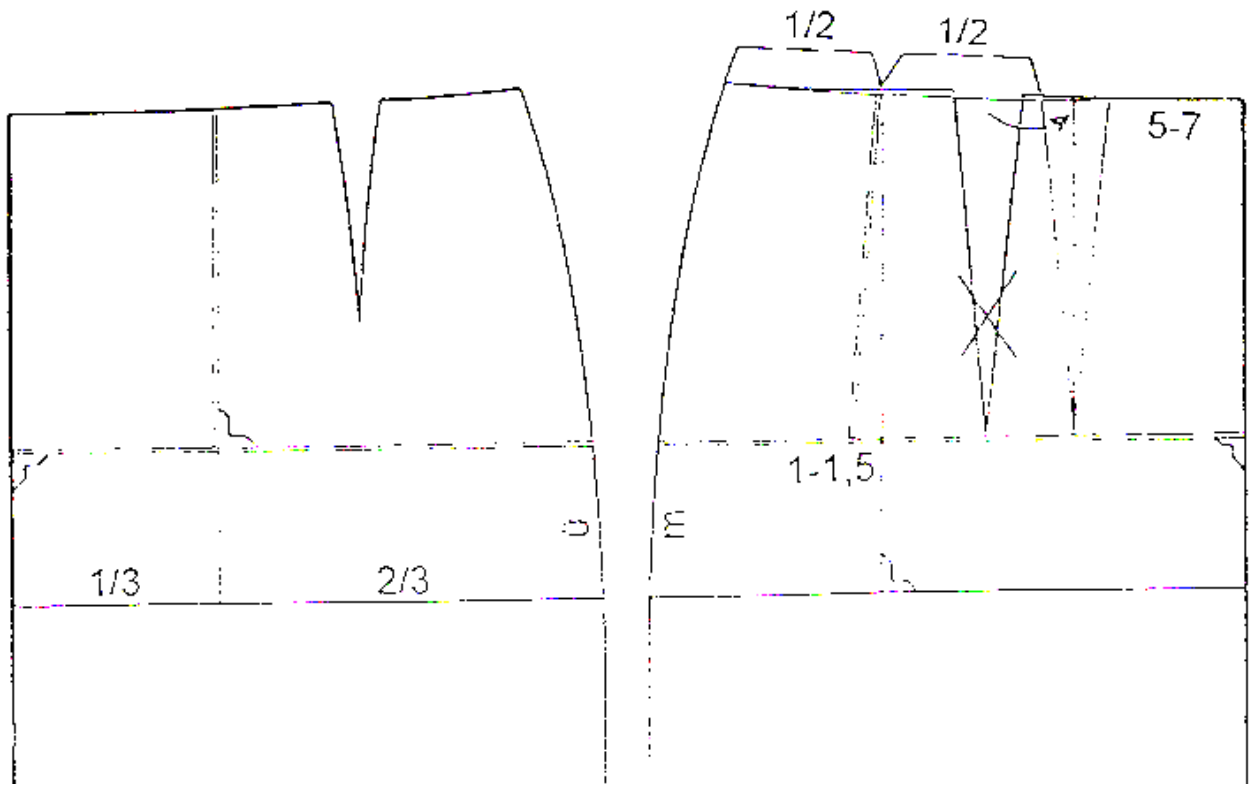
- De gemeten controlematen:
 - voorste lengte (van taille tot bodem) = 102 cm
 - achterste lengte (van taille tot bodem) = 105 cm
 - rechter zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm
 - linker zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm
- Aanwijzingen bij de gemeten controlematen:

Bij de normale lengteverhoudingen komen voorste en achterste lengte met elkaar overeen, net als de zijlengtes. De zijlengtes zijn echter 1 – 1,5 cm langer dan de ruglengte.

De gemeten controlematen verschillen hier tussen voorste en achterste lengte 3 cm. Worden de voorste en achterste lengte met de zijnaad vergeleken, valt op dat de voorste lengte van 102 cm 1 cm te kort is t.o.v. de 104 cm lange zijmaat. De ruglengte van 105 cm is echter t.o.v. de zijlengte 2 cm te lang. D.w.z. aan het normale patroon moet de VP 1 cm korter en de RP 2 cm langer gemaakt worden.
- Basis van de constructie: het basispatroon met een constructiemaat van 103 cm aan het voorste en achterste midden met aftrek van het bedrag naar de modellengte tekenen.
 - tekent men een nieuw basispatroon, is de gemeten zijlengte een oriënterende maat. Als constructiemaat voor het voorste en achterste midden geldt de zijlengte met aftrek van 1 – 1,5 cm.
 - vervolgens aan het achterste rokdeel de horizontale inknijlijn over het figuurnaadpunt tekenen.
 - de figuurnaad naar rechts verplaatsen. De afstand vanaf de nieuwe figuurnaad naar de zijnaad halveren en een inknijlijn voor een tweede figuurnaad tekenen.

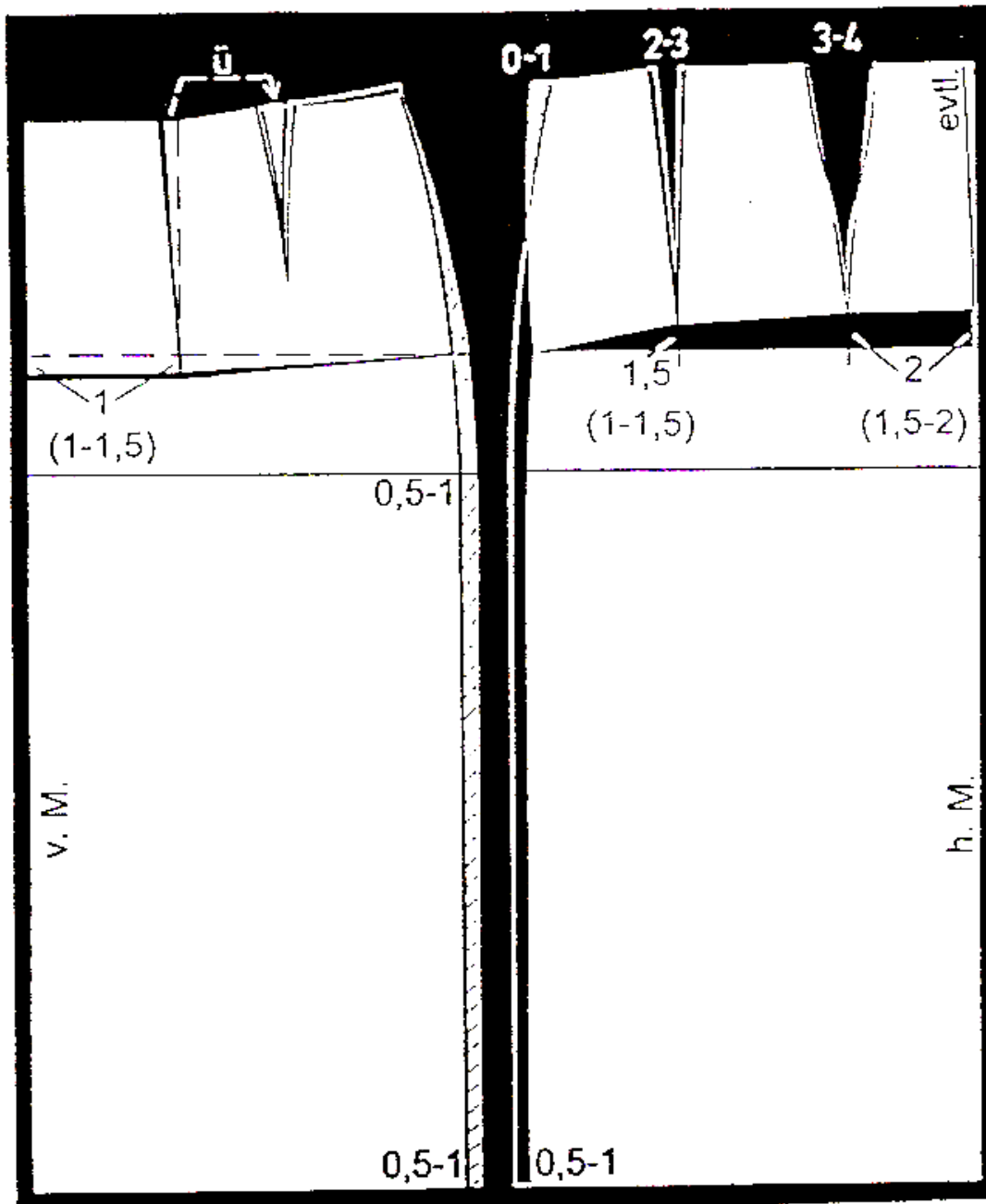
De rok

- de inknijlijn van de voorste rokhelft volgens voorbeeld plaatsen.

- Aan de voorste rokhelft de inknijlijnen doorknippen en de patroondelen vanaf het voorste midden naar de verticale inknijprand ca. 1 cm over elkaar schuiven.
 - de voorste rokhelft door figuurnaadcorrecties weer aan de juiste taillewijde aanpassen.
 - in de achterste rokhelft de figuurnaad uitknippen en de inknijlijnen doorknippen.
 - de patroondelen tot aan de grotere figuurnaad parallel openen, de opening naar de kleinere figuurnaad ca. 0,5 cm kleiner maken en naar de zijnaad laten uitlopen.
 - de zijnaad 0,5 cm naar voren verplaatsen. Op de taillehoogte van de achterste rokhelft 0 – 1 cm instellen, waardoor men een beter naadverloop krijgt. De zijnaadlengtes controleren.
 - bij een zwaar zitvlak is meestal ook de vormgeving aan het middenachter van voordeel.
 - vervolgens de figuurnaad weer zo corrigeren, dat de oorspronkelijke taillewijde weer resulteert. Men moet er op letten, dat de rechter figuurnaad tot 4 cm diepte en de linker figuurnaad tot 3 cm diepte kan worden afgenaaid.
 - de linker figuurnaad verkorten tot 12 à 13 cm.

De rok

De rok

Sterk uitkerend zitvlak

lengte MV = 102 cm

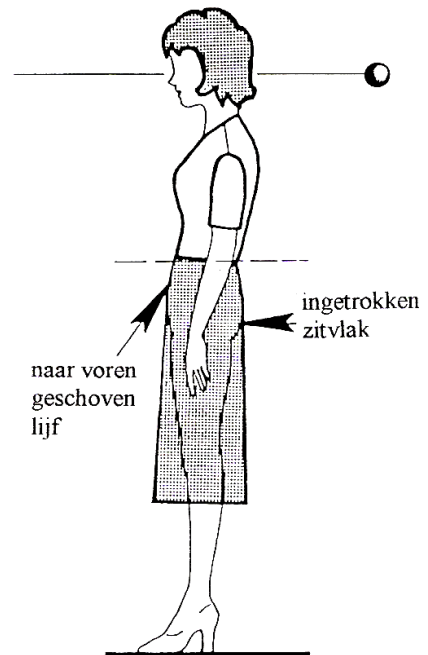
lengte MR = 105 cm

lengte zijnaad links = 104 cm

lengte zijnaad rechts = 104 cm

11.4 Een vlak zitvlak en iets naar voren geschoven lijf

Men spreekt in dit geval van een mannequinhouding, omdat mannequins op de loopplank de modellen vaak met naar voren geschoven onderlichaam en ingetrokken zitvlak presenteren. Bij het maatnemen loopt de tailleband naar voren omhoog en naar onderen omlaag. Aan de controlematen ziet men, dat de voorste en de achterste lengte niet de gebruikelijke verhouding t.o.v. de zijlengte hebben. Wordt met deze kenmerken niet reeds bij de patroonconstructie rekening gehouden, wordt de rok vanachter te lang en vooraan te kort. Bovendien valt de zijnaad niet recht, de rokzoom valt naar voren.

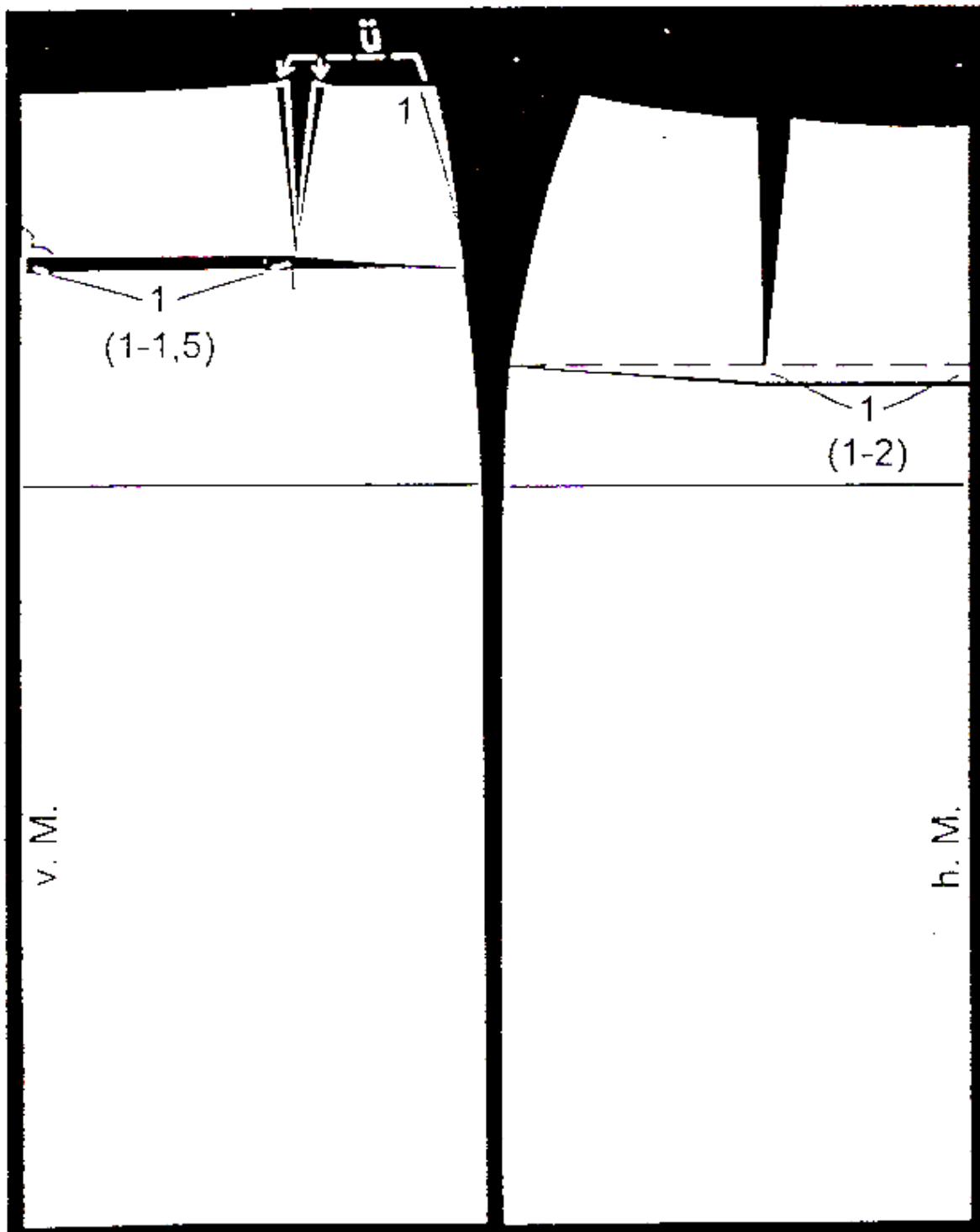

Mannequinhouding

Voorbeeld:

- De gemeten controlematen:
 - voorste lengte (van taille tot bodem) = 102 cm
 - achterste lengte (van taille tot bodem) = 105 cm
 - rechter zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm
 - linker zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm
- Aanwijzingen bij de gemeten controlematen:

Aan de controlematen is te zien, dat de voorste en achterste lengte niet zo als gebruikelijk ca. 1 cm kleiner is dan de zijlengte. D.w.z. vergeleken met het normale lengteverschil is de lengte bij het voorste midden 1 cm groter, de lengte bij het achterste midden 1 cm kleiner.
- Constructiebasis: basispatroon met een constructiemaat aan het voorste en achterste midden van 103 cm, met aftrek van het bedrag tot aan de gewenste modellengte.
 - wordt een nieuw basispatroon getekend, is de gemeten zijlengte de oriënterende maat. Als constructiemaat voor het middenvoor geldt de afstand zijlengte met aftrek van 1 – 1,5 cm.
 - om met de controlematen overeen te komen, moet de voorste rokhelft 1 cm worden geopend en de achterste rokhelft 1 cm worden gesloten (afhankelijk van het figuur kunnen de bedragen tussen haakjes worden genomen).
 - bij de voorste rokhelft horizontaal over het figuurnaadpunt inknippen en de rokdelen tot aan de figuurnaad 1 cm uit elkaar schuiven.
 - de VP figuurnaad wordt groter, deze toename wordt echter niet gebruikt. Bij de zijnaad 1 cm wegtekenen en de figuurnaad kleiner maken.
 - de rug 1 cm dicht schuiven.
 - de figuurnaad wordt kleiner en komt daardoor beter met het vlakke zitvlak overeen.

De rok

Een vlak zitvlak en iets naar voren geschoven lijf

lengte MV = 104 cm

lengte zijnaad links = 104 cm

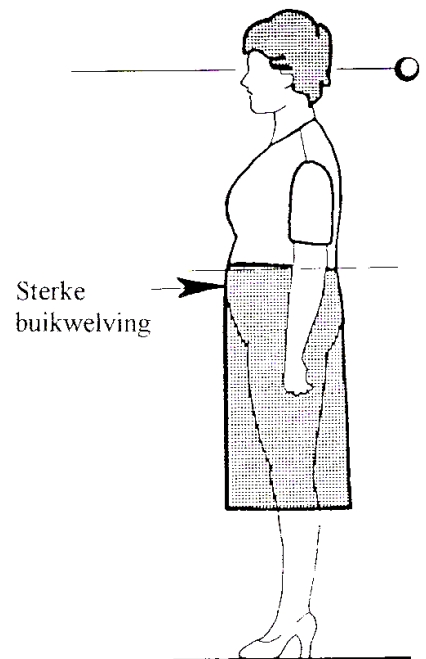
lengte MR = 102 cm

lengte zijnaad rechts = 104 cm

11.5 Een zwaar lijf

Hier heeft men met een figuur met een zwaar lijf te maken. De tailleband loopt vooraan naar boven en achteraan naar beneden. Uit de controlematen blijkt, dat de voorste lengte vergeleken met de zijlengte en ruglengte te groot is.

Wordt met deze kenmerken niet reeds bij de patroonconstructie rekening gehouden, wordt de rok vooraan vanaf de tailleband naar boven getrokken. De zijnaad valt niet recht, de rokzoom valt naar voren. De rok ligt op de kuiten.

Voorbeeld:

- De gemeten controlematen:

- voorste lengte (van taille tot bodem) = 102 cm
- achterste lengte (van taille tot bodem) = 105 cm
- rechter zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm
- linker zijlengte (van taille tot bodem) = 104 cm

- Aanwijzingen bij de gemeten controlematen:

Bij de normale lengteverhoudingen komen voorste en achterste lengte met elkaar overeen en tevens 1 – 1,5 cm korter dan de zijlengte.

Uit de gemeten controlematen blijkt, dat de voorste lengte naar de zij- en ruglengte te lang is, terwijl de ruglengte bij de zijnaad past.

In dit geval is het verstandig het basispatroon met een ruglengte te construeren en de voorste rokhelft voldoende lang te maken.

Verschilt de voorste lengte meer dan 2 cm en is de zijlengte reeds te lang t.o.v. de ruglengte, moet de voorpand worden geopend de rugpand worden gesloten. Het lengteverschil wordt verdeeld.

- De maattabel (de gemeten maten):

- lendenomtrek 104 cm
- heupenomtrek 116 cm
- heupenlengte 20 – 22 cm
- roklengte 64 cm

- Berekening van het tekort:

$\frac{1}{2}$ heupenomtrek + 2 – 2,5 cm	= 60 cm
$\frac{1}{2}$ lendenomtrek + 1 cm	= 53 cm
Het tailletekort	= 7 cm

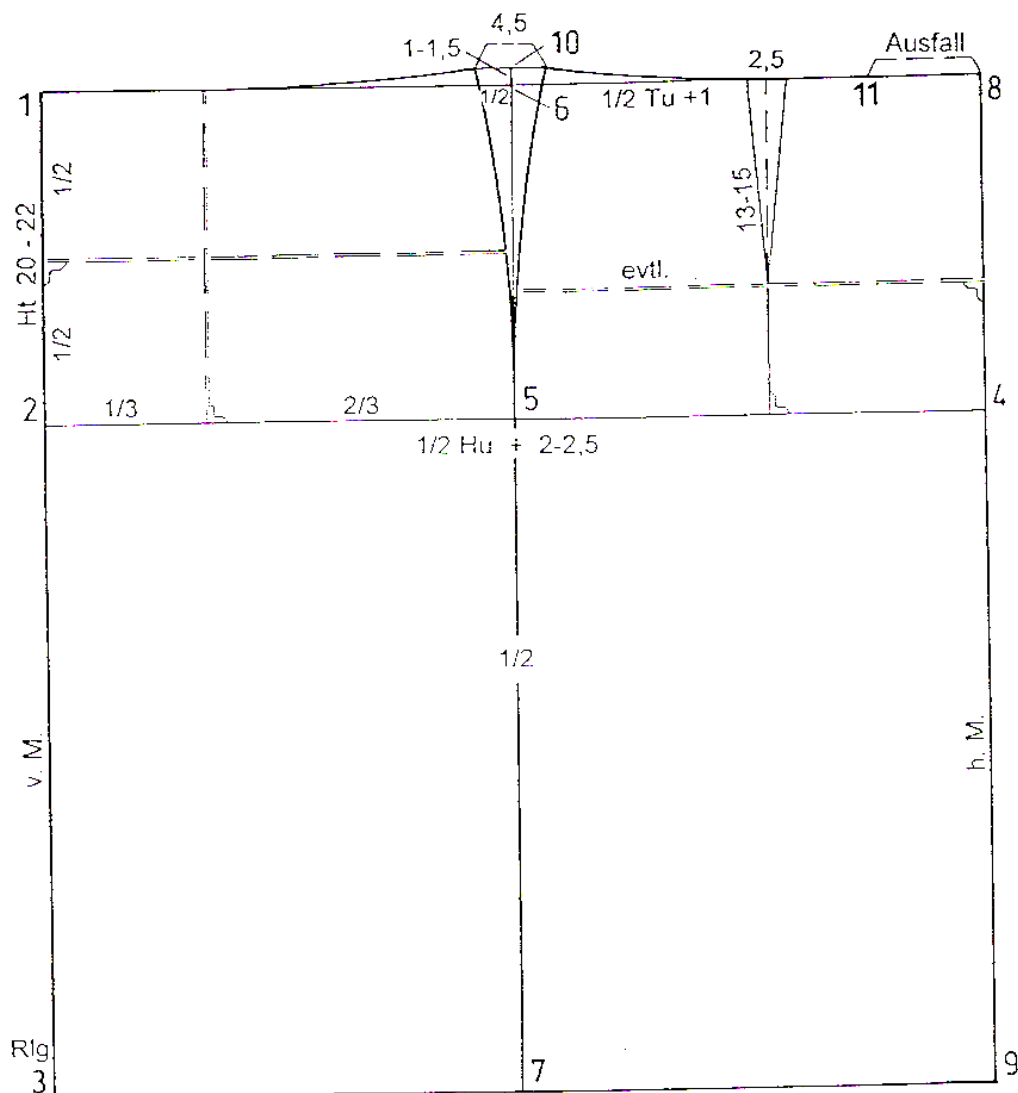
De rok

- Verdeling van het tekort:

zijnaad	4,5 cm
figuurnaad VP	0,0 cm
figuurnaad RP	2,5 cm
het tailletekort	7,0 cm

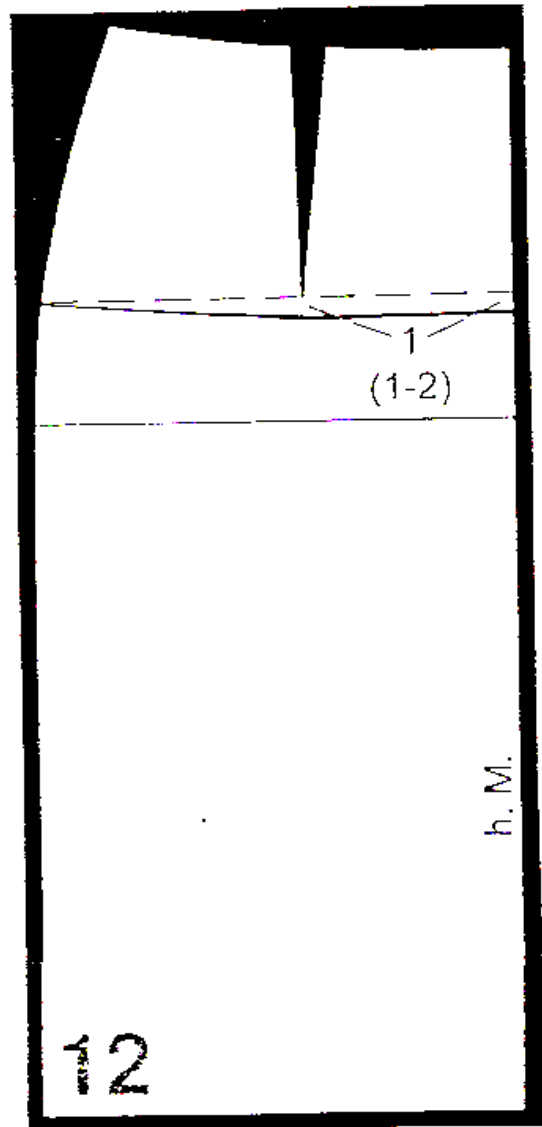
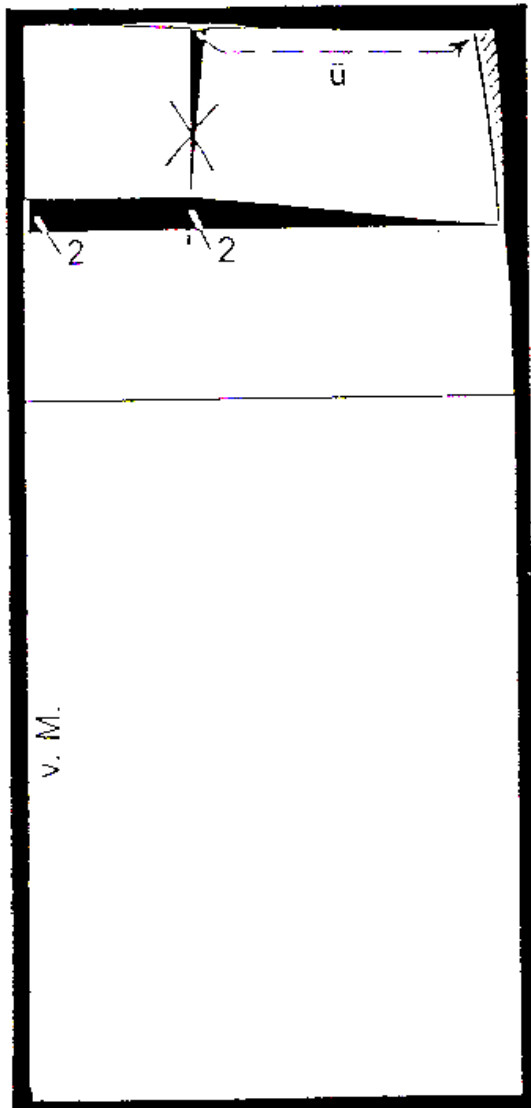
- Bij de patroonconstructie voor het lijffiguur moet op de nu volgende afwijkingen van het normaal patroon worden gelet:

- de lengte 1 – 3 is de ruglengte, m.u.v. het geval, dat de achterste rokhelft wordt ingevouwen. Het vouwbedrag moet er dan bij op worden geteld.
- tussen 2 en 4 ½ heupenometrek + 2 – 2,5 cm meten. De toegift is hier iets groter dan bij het normaal figuur, hierdoor valt de lijfvorm niet zo op.
- het tailletekort behoort hier alleen bij zijnaad en rugpand figuurnaad.
- de inknijplijnen van de voorste rokhelft volgens voorbeeld tekenen.

De rok

- De voorste rokhelft door inknippen en openen voldoende lang maken. Het openingsbedrag bij de zijnaad schrappen.
- De achterste rokhelft vanaf de middenrug tot aan het figuurnaadpunt 1 cm sluiten. De rugpand figuurnaad wordt kleiner.

De rok

Een zwaar lijf

lengte MV = 102 cm

lengte MR = 105 cm

lengte zijnaad links = 104 cm

lengte zijnaad rechts = 104 cm

12 Modelstudie

12.1 Uitkerende rok

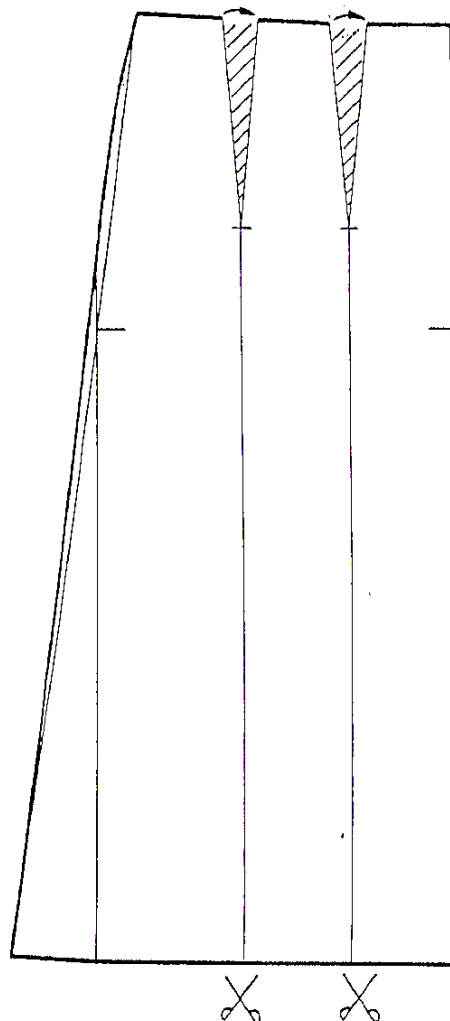
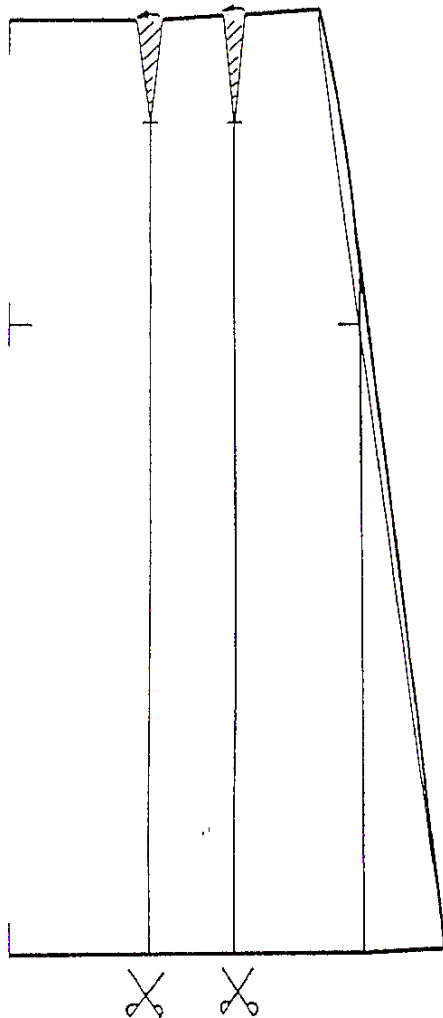
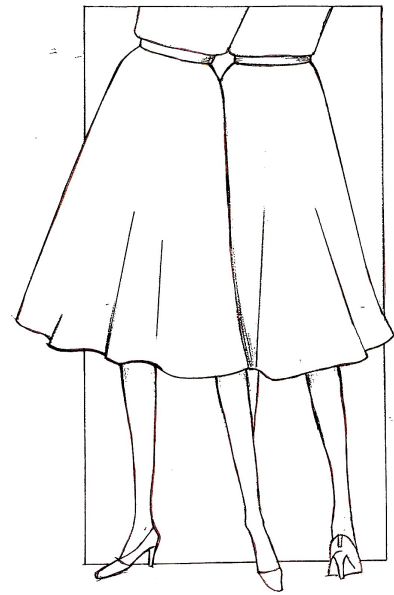
- de lendenlijn is aanpassend
- er zijn geen nepen

Werkwijze:

de rechte standaardrok wordt eerst verbreed aan de zijnaden. Onder de nepen trekken we een loodrechte lijn die we doorknippen. We schuiven de panden uit elkaar tot de nepen dicht zijn. Verbind als laatste de zoomlijn.

Lijn- en modelweergave rechte standaardrok maat nr. 42:

De rok is verbreed aan de zoomlijn in de zijnaden.

De rok

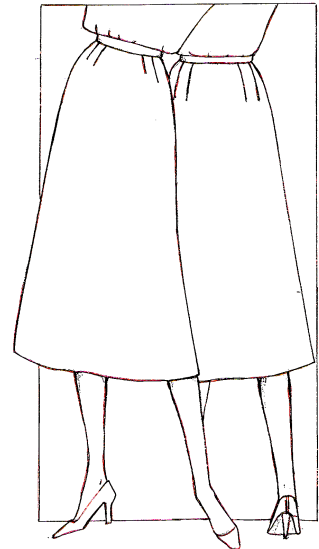
Uitkerende rok

12.2 Licht uitkerende rok

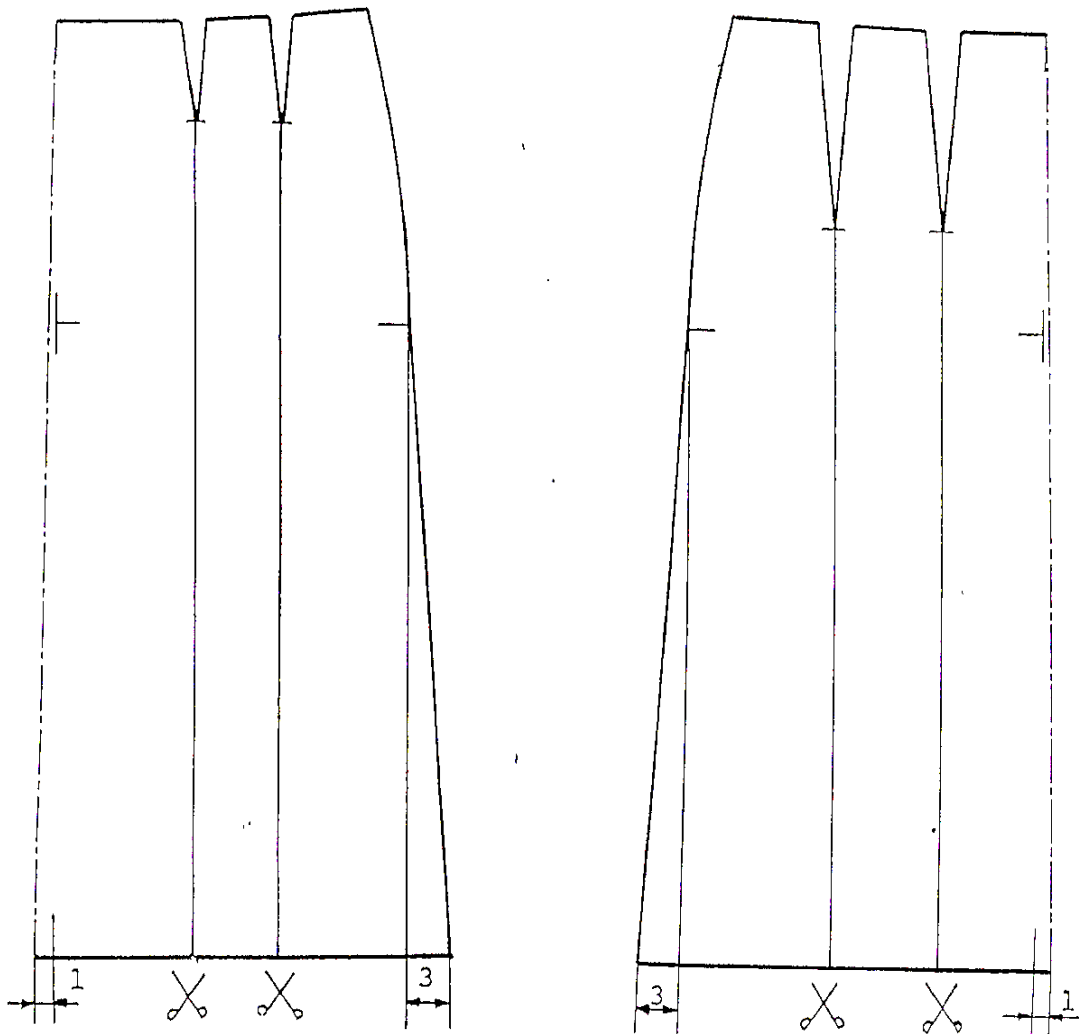
- de lendenlijn is aangepast
- 4 nepen in VP en RP

Werkwijze:

de rechte standaardrok wordt eerst 3 cm verbreed aan de zijnaden en 1cm aan MV en MR. Onder de nepen trekken we een loodrechte lijn die we doorknippen. We schuiven de panden 2 cm uit elkaar. Verbind de zoomlijn.

Lijn- en modelweergave rechte standaardrok maat nr. 42:

De rok

Licht uitkerende rok

12.3 Licht uitkerende rok met MV en MR naad

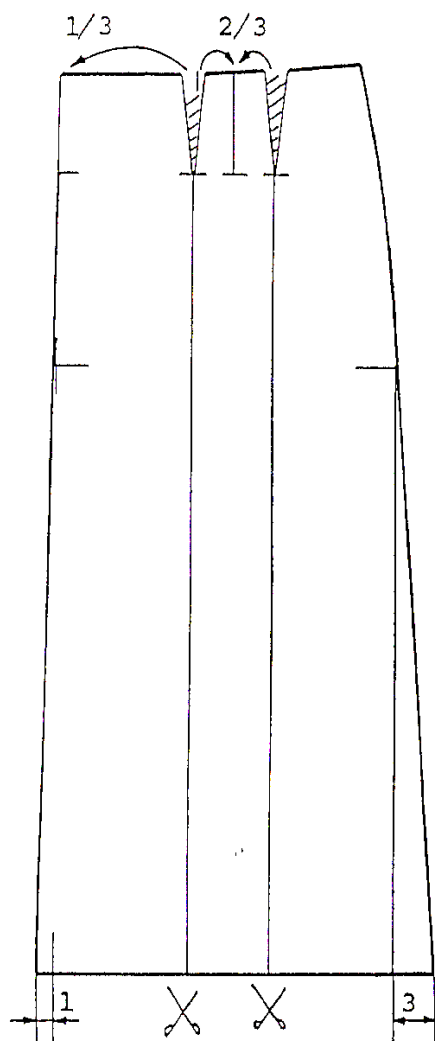
- de lendenlijn is aangepast
- 2 nepen in VP en RP
- MV- en MR-naad

Werkwijze:

de rechte standaardrok wordt eerst 3 cm verbreed aan de zijnaden en 1cm aan MV en MR. Onder de nepen trekken we een loodrechte lijn die we doorknippen. We schuiven de panden 2 cm uit elkaar. Verbind de zoomlijn. Verplaats de nepen: 1 naar MV en MR (1/3) en 1 tussen de plaats van de 2 oorspronkelijke nepen (2/3).

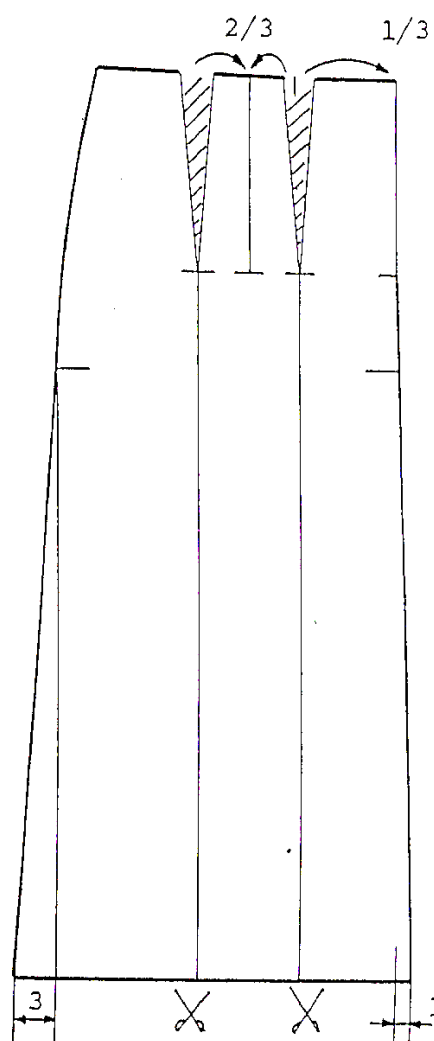

Lijn- en modelweergave rechte standaardrok maat nr. 42:

1 cm

1 cm

1 cm

1 cm

Scit

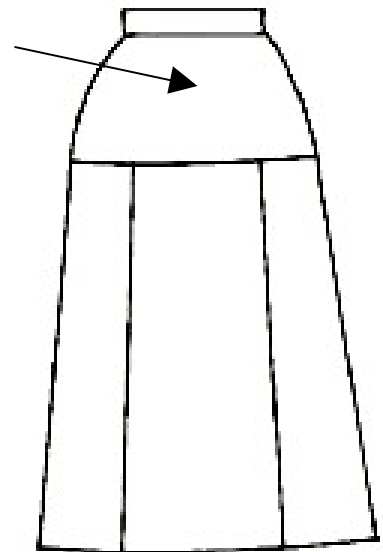
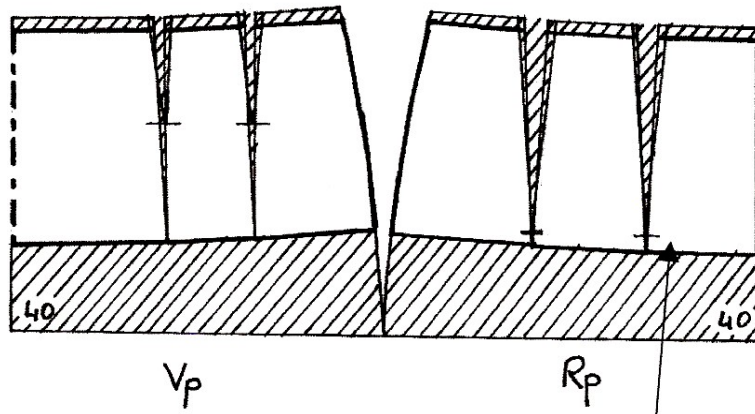
De rok

Licht uitkerende rok met MV en MR naad

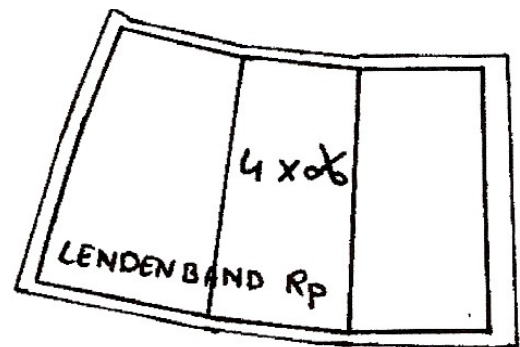
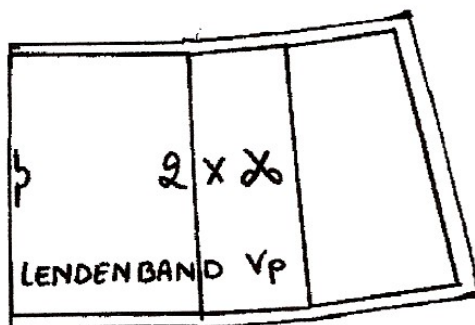
12.4 Verwerken van nepen in een platstuk

Werkwijze:

de rechte standaardrok overnemen, de grootte van het platstuk bepalen (bv. 15 cm). Teken evenwijdig een lijn op 15 cm onder de lendenlijn. Verleng de nepen tot juist op die lijn. Deze bewerking gebeurt op het **lijnpatroon**.

Het **knippatroon** dient om te nepen te verwerken. De nepen zijn verlengt tot de onderste lijn van het platstuk, enkel zo kunnen we ze wegwerken. Neem het eerste deel van het platstuk over: van MV tot de eerste neep. Verschuif dat stuk patroon tegen het volgende neepbeen. Doe dezelfde bewerking bij de volgende neep.

12.5 Studie van de plooien

- **Plooival:**

Een ploi is een valling van de stof, die ontstaat door een vorm die zich daaronder bevindt. Een ploi kan ook veroorzaakt worden door een beweging van de stof. Als een stof aan een hangertje hangt, zullen de plooien, als de stof tenminste recht hangt, loodrecht naar beneden lopen. Als van die stof een kledingstuk is gemaakt, komt daar verandering in door de naden. Komt er een vorm in het kledingstuk, dan ontstaan er plooien die iets zeggen van die vorm. De plooien zullen van richting veranderen als die vorm zich gaat bewegen.

- **Plooien tekenen:**

In het begin heb je de neiging veel te veel plooien te tekenen. Leer onderscheid te maken tussen belangrijke en onbelangrijke plooien. Probeer door er een aantal weg te laten, die plooien over te houden die van belang zijn. Hoe minder plooien je overhoudt, hoe rustiger je tekening zal worden.

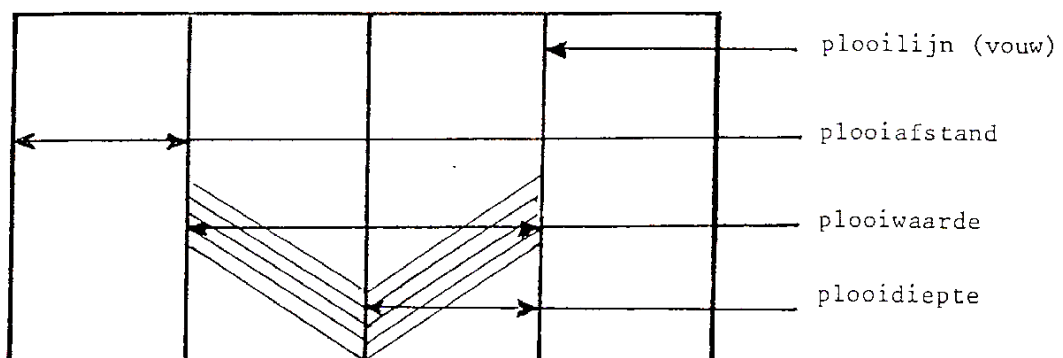
- **Omschrijving:**

Een ploi wordt gevormd door een extra breedte aan stof die ingevouwen wordt, en die aan een kledingstuk ruimte of vloei te geeft.

Afhankelijk van de manier van invouwen, bekomt men verschillende soorten plooien. De boorden van de plooien kunnen wel of niet ingestreken worden.

- **Woordverklaring:**

- plooilijn of plooiouw: lijn waardoor de ploi gevormd of gevouwen wordt, een vouwlijn.
- Plooiafstand: de zichtbare afstand tussen twee plooilijnen.
- Plooidiepte: enkelvoudige diepte van de ploi, meestal gelijk aan de plooiafstand.
- Plooiwaarde: de totale waarde van plooilijn tot plooilijn die ingevouwen wordt, de plooidiepte wordt dus extra bijgevoegd.
- de totale plooiwaarde is afhankelijk van:
 - soort van ploi
 - aantal plooien
 - plooiafstand
 - stofdikte
 - stofbreedte

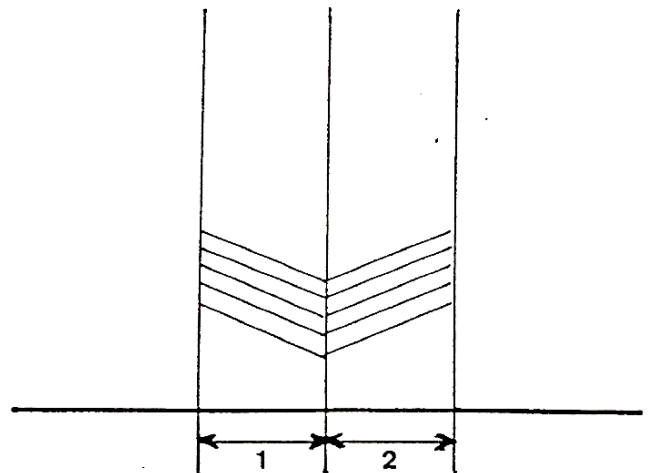
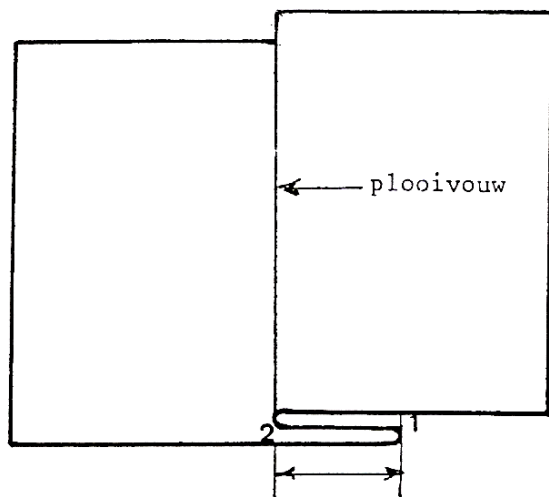
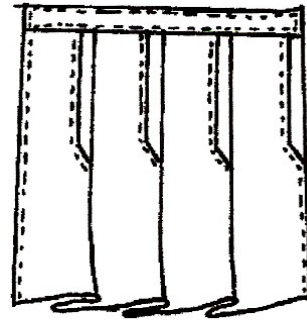

12.5.1 Soorten plooien:

- **Liggende plooï:**

één enkele plooï, het is de basisplooï.

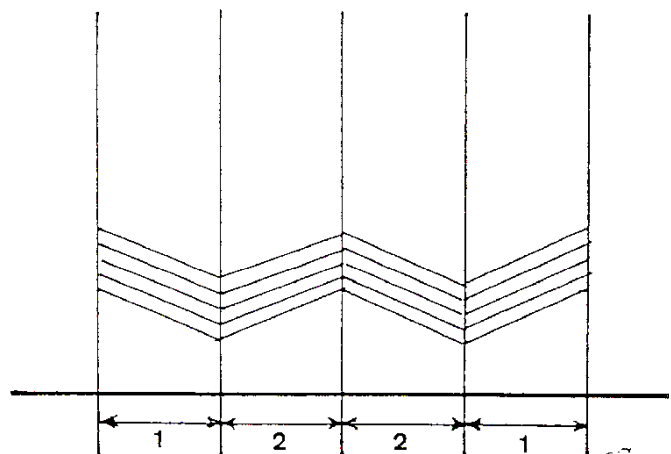
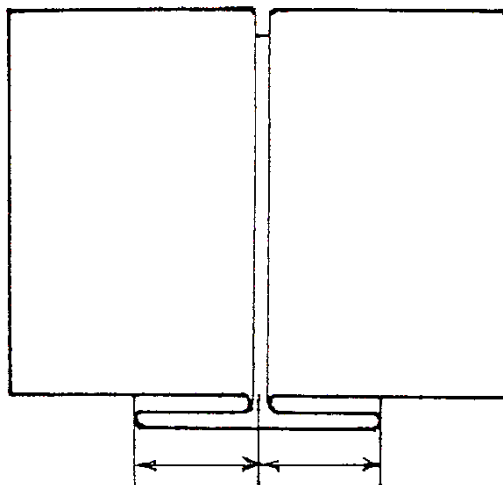
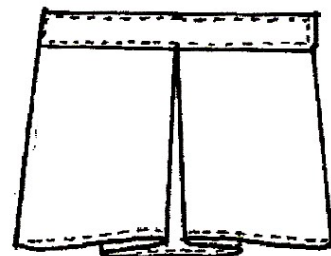
Het uitzicht: ze ligt naar één richting, dit kan zowel naar links als naar rechts zijn.

- **Holle plooï of springplooï:**

twee liggende plooïen.

Het uitzicht: de boorden of plooivouwen liggen naar elkaar toe en raken elkaar.

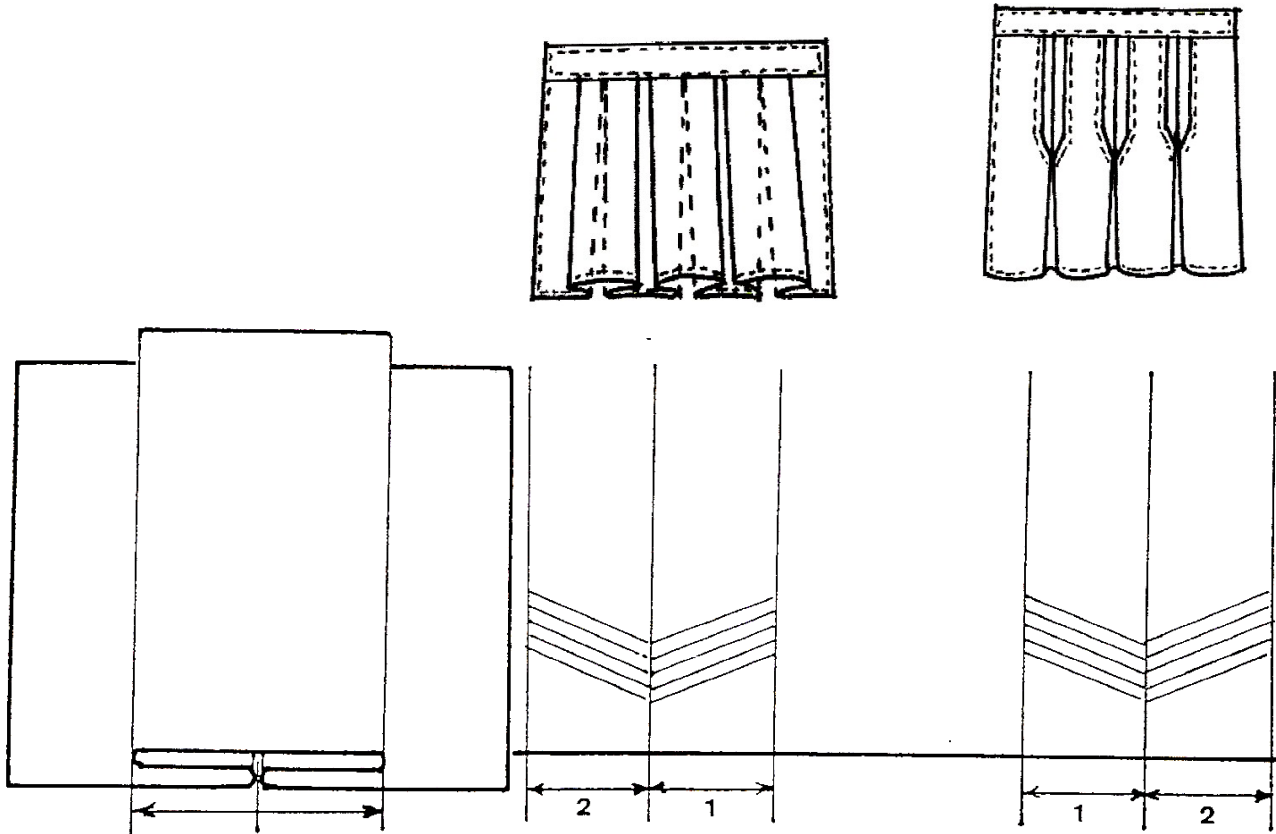

De rok

- **Platte plooi:**

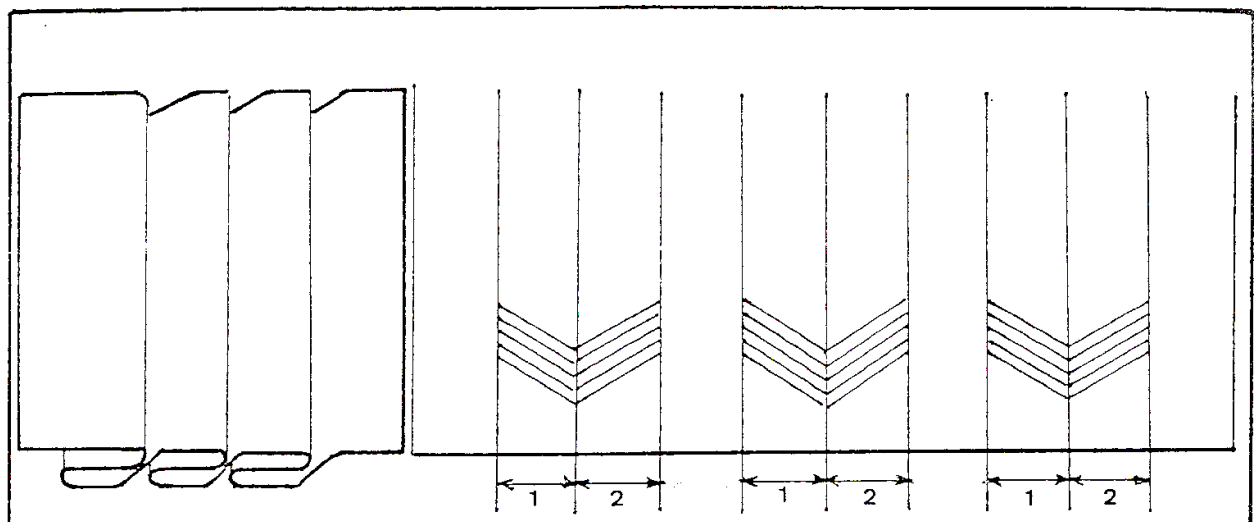
twee liggende plooiën.

Het uitzicht: de boorden of plooi vouwen liggen van elkaar weg,
de plooi diepte raakt elkaar averechts.

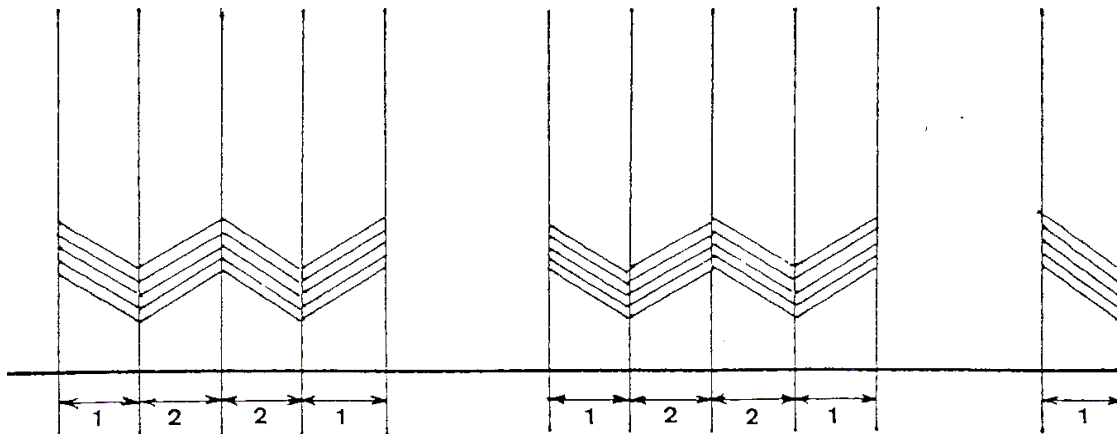
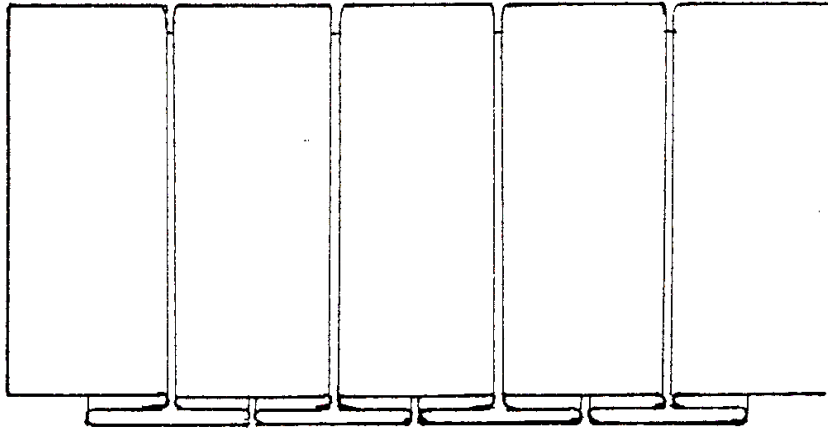
- **Groep liggende plooiën:**

Uitzicht: de plooi vouwen of boorden liggen in dezelfde richting.

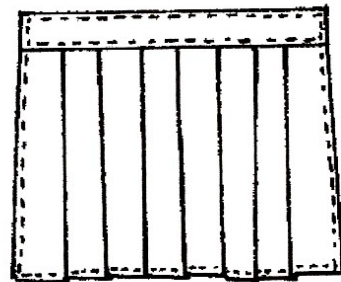
- **Groep springplooien:**

Uitzicht: elke naast elkaar liggende platte plooi vormt een springplooï.

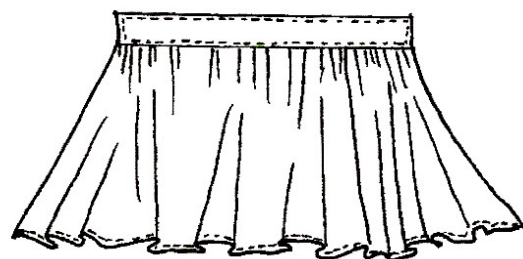
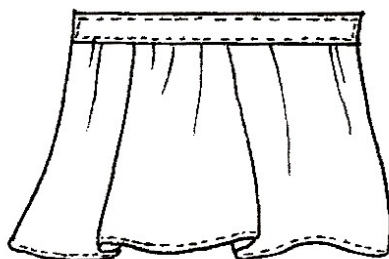
- **Plissé's:**

Dit zijn harmonicaplooïen die zigzaggewijs in een stof worden geperst. Aan de zoom kun je heel goed het verschil tussen een plooi en een plissé zien.

- **Volants:**

Dit is een aangerimpelde strook stof, veel speelser dan een plooi of plissé. De zoom is springerig.

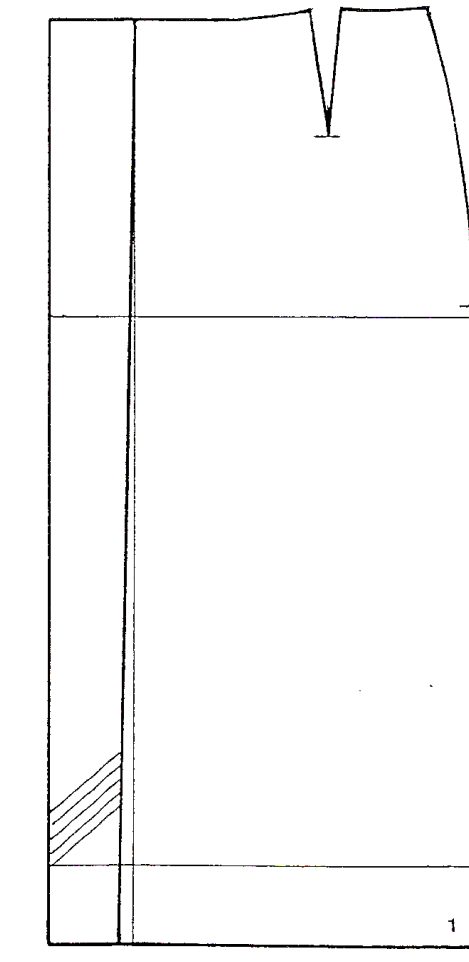

12.5.2 Aantekenen van plooien in het lijnpatroon

We vertrekken van de basisrok, de plooien worden aangetekend aan MV of MR.

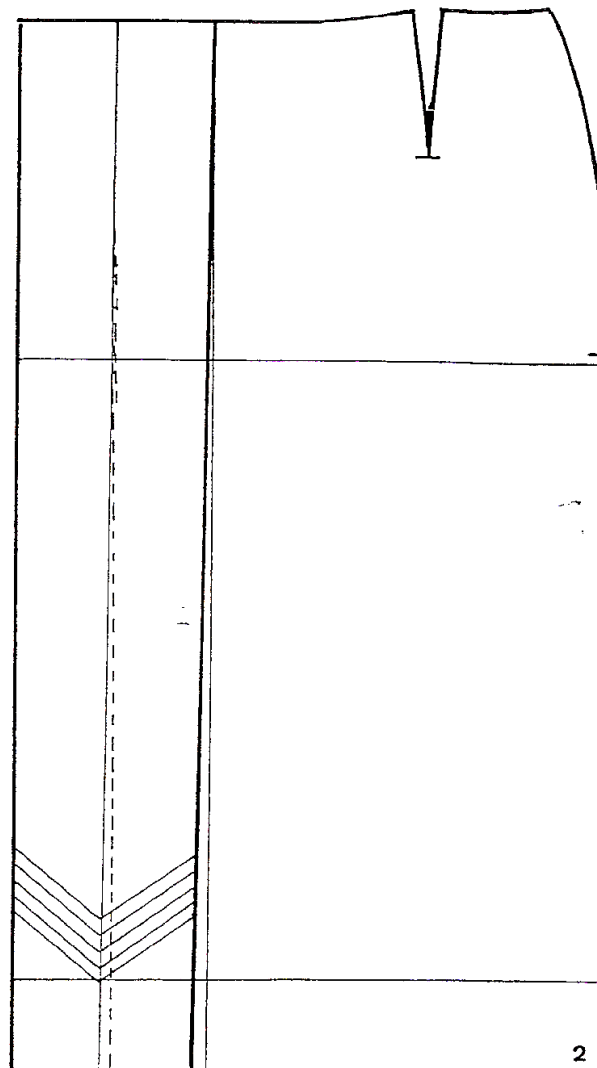
12.5.2.1 Liggende plooi

- bepalen van de plooidiepte volgens model.
Bv. plooidiepte = 6 cm = gemiddelde diepte van de plooi
- aantekenen van de plooidiepte:
 - bij een liggende plooi is de plooivaarde 2 x plooidiepte.
 - bij een liggende plooi in MV of MR tekenen we 1 x de plooidiepte
 - aan, omdat de plooi aan de vouw van de stof ligt bij het snijden.
 - heuplijn doortekenen en 1 x de plooidiepte aanduiden.
 - plooidiepte aantekenen evenwijdig met MV of MR lijn.
- toevoegen op de verbredingslijn = 60 cm roklengthe.
 - om te voorkomen dat de plooi een inkerend effect zou vertonen, wordt er verbreding toegevoegd.
 - deze verbreding (1 cm) wordt uit de plooivaarde weggenomen.

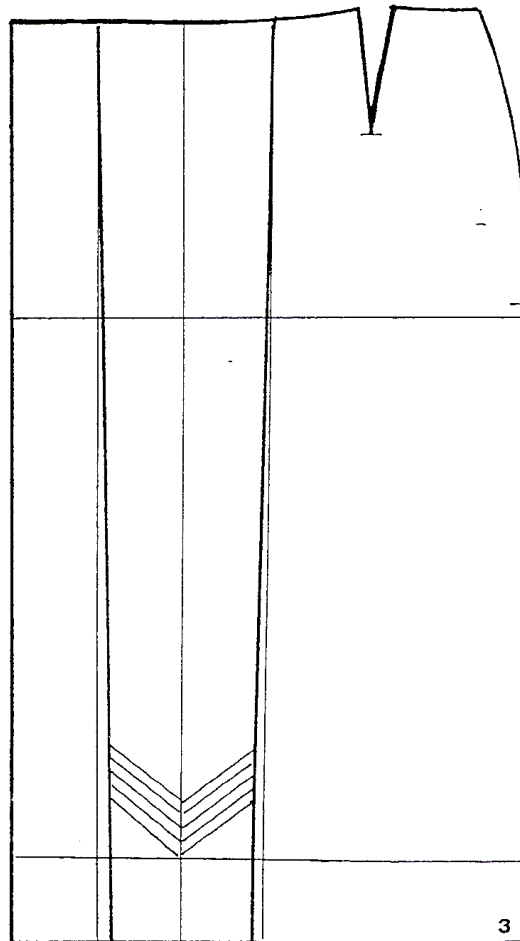
12.5.2.2 Holle plooï

- bepalen van de plooïdiepte volgens model.
Bv. plooïdiepte = 6 cm = gemiddelde diepte van de plooï
- aantekenen van de plooïdiepte:
 - bij een holle plooï is de plooïwaarde 4 x plooïdiepte.
 - bij een holle plooï in MV of MR tekenen we 2 x de plooïdiepte
 - aan, omdat de plooï aan de vouw van de stof ligt bij het snijden.
 - heuplijn doortekenen en 2 x de plooïdiepte aanduiden.
 - plooïdiepte aantekenen evenwijdig met MV of MR lijn.
- toevoegen op de verbredingslijn = 60 cm roklengthe.
 - idem liggende plooï

12.5.2.3 Platte plooï

- bepalen van de ploidiepte: afhankelijk van de plooi afstand en van het model
Bv. ploidiepte = 6 cm = gemiddelde diepte van de plooï
- intekenen van de plooi lijn: evenwijdig met MV of MR
- tussenvoegen van de plooï waarde
 - knippen op de plooi lijn.
 - de totale plooï waarde tussenvoegen op heupen hoogte
 - totale plooï waarde = 2 x ploidiepte bij een liggende plooï
4 x ploidiepte bij een holle plooï
 - middenlijn van de plooï tekenen.
 - liggende plooï op de helft van de plooï waarde
 - holle plooï: de plooï waarde delen door 4
- toevoegen op de verbredings lijn.
 - op 60 cm rok lengte, 1 cm verbreding aan elke kant van de lijn
 - toepassen en de plooi- of vouw lijn hertekenen.
 - deze verbreding wordt uit de plooï waarde weggenomen.

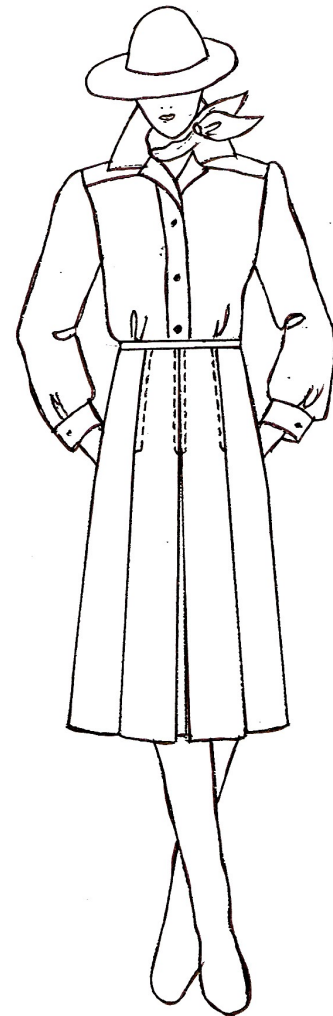

12.6 Rok met 1 springplooï en 2 liggende plooïen

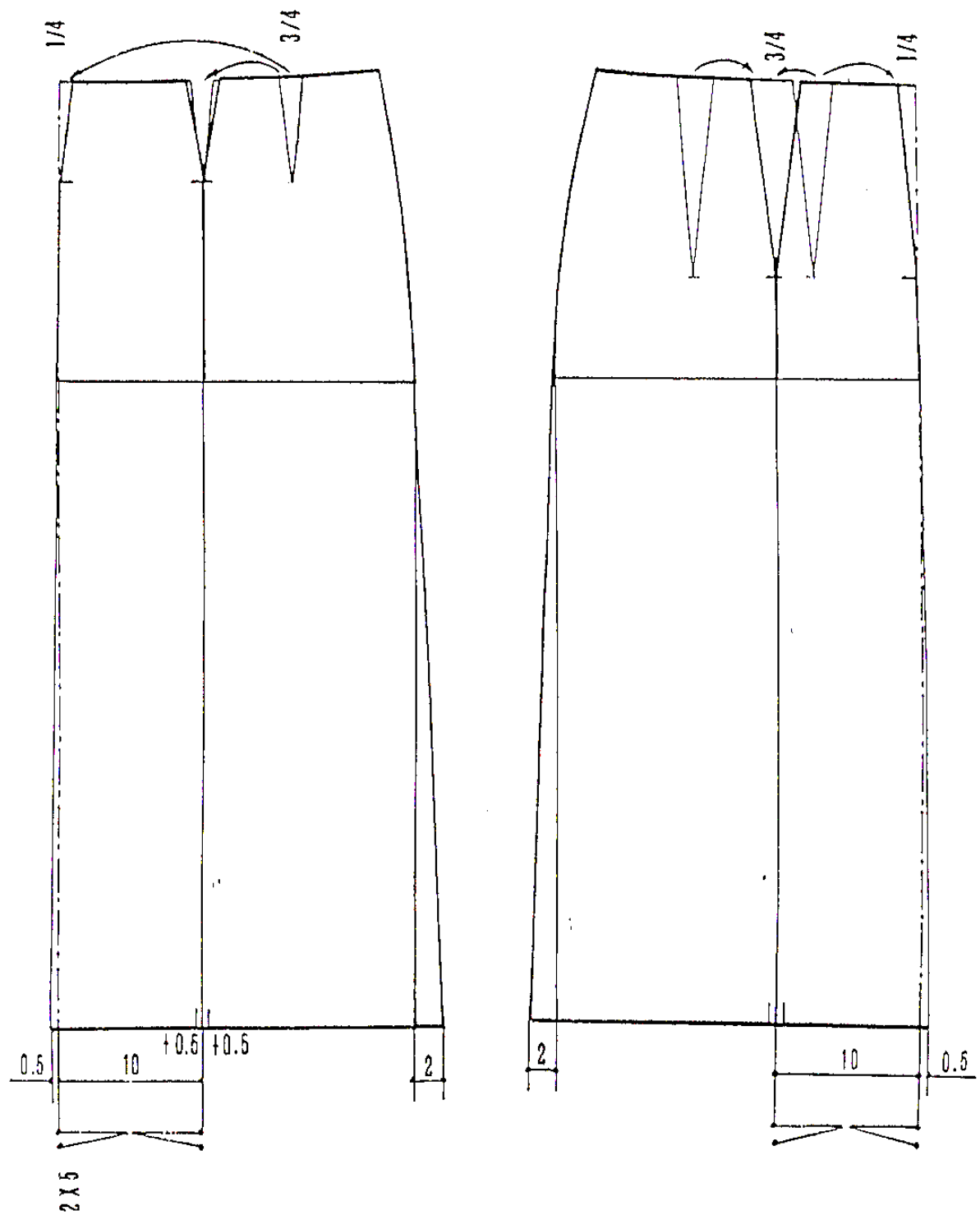
We vertrekken van de basisrok, de springplooïen worden aangetekend aan MV en MR, de liggende plooïen komen in de VP onder het eerste neepbeen en in de RP onder het verplaatste neepbeen.

Werkwijze:

- in de VP wordt de tweede neep weggewerkt naar MV (1/4) en naar de eerste neep (3/4).
- in de RP worden beide nepen verplaatst: naar MR (1/4) en er wordt een nieuwe neep gemaakt op 10 cm van MR (3/4).
- de zijnaden worden met 2 cm verbreed.
- teken een loodrechte lijn onder de nepen.
- knip het patroon op deze lijnen door.
- teken aan MV en MR de springplooïen aan: het patroon komt hier tegen de vouwlijn bij het knippen, dus een halve springplooï.
- teken de liggende plooïen tussen de nepen.

De rok

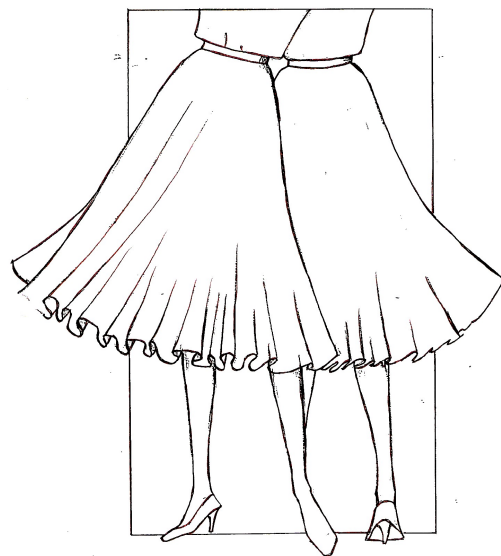
De rok

Rok met 1 springplooï en 2 liggende plooïen

12.7 Cirkelrok

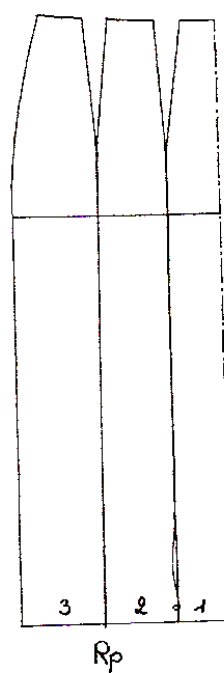
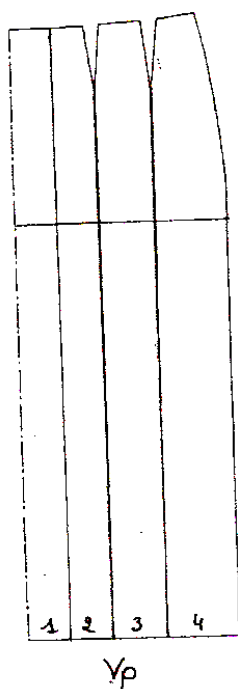
Het patroon van een cirkelrok kan je niet opzoeken op paspop of op persoon. Er zijn twee verschillende manieren om tot het patroon te komen:

- vertrekken van het basispatroon: VP verdelen in 4 en RP in 3 delen.
- zelf opstellen met de formule van de cirkelomtrek

Vertrekken van het basispatroon:

- In de rechte basisrok trek je in de VP 3 verticale lijnen: 2 recht onder de nepen en 1 in het midden tussen MV en de eerste neep.
- In de RP trek je 2 verticale lijnen recht onder de nepen.
- Nummer de verschillende delen.
- Verdeel het patroon in stukken: knip de lijnen door.
- Teken twee verticale lijnen en twee horizontalen er bovenop.
- Verdeel de stukken tussen de twee lijnen, leg MV en MR tegen de verticale lijnen en de zijnaden tegen de horizontale lijnen.
- Bij het plaatsen van de andere stukken erop letten dat de afstand hier tussen gelijk is. Er mag tevens geen opening zijn aan de lendenlijn.
- Kleef de stukken op en verbind de zoomlijn.
- Aan de zijlijn valt evenwijdig een overbodig stuk weg.

De rok

Cirkelrok

De rok

Zelf opstellen:

Lendenomtrek = 70 cm

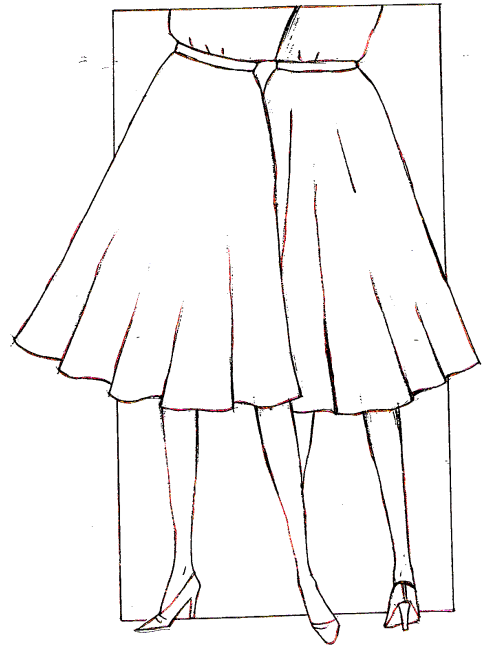
Formule cirkelomtrek = $R \times 2 \times \pi$

$$\begin{aligned} \text{Berekening: } 70 &= R \times 2 \times 3,14 \\ R &= \frac{70}{2 \times 3,14} \end{aligned}$$

$$R = \frac{70}{6,28} = 11,6 \text{ cm}$$

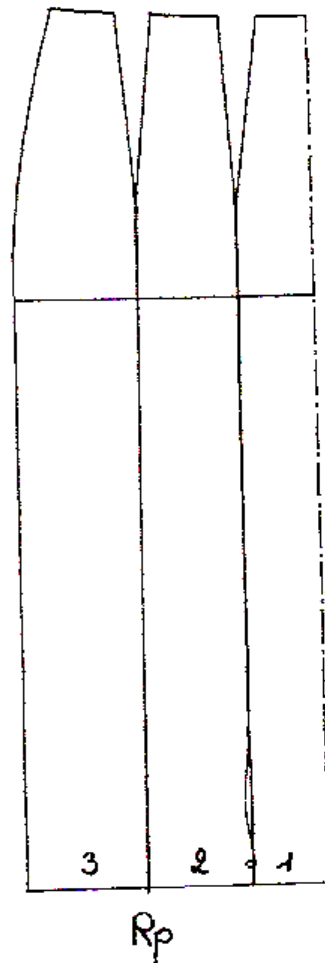
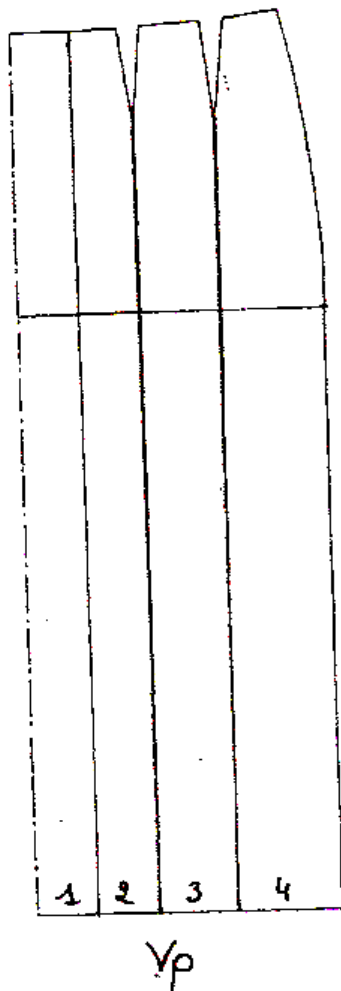
Zoomomtrek: $R + L (50 \text{ cm}) = 61,6 \rightarrow$ straal

12.8 Halve cirkelrok

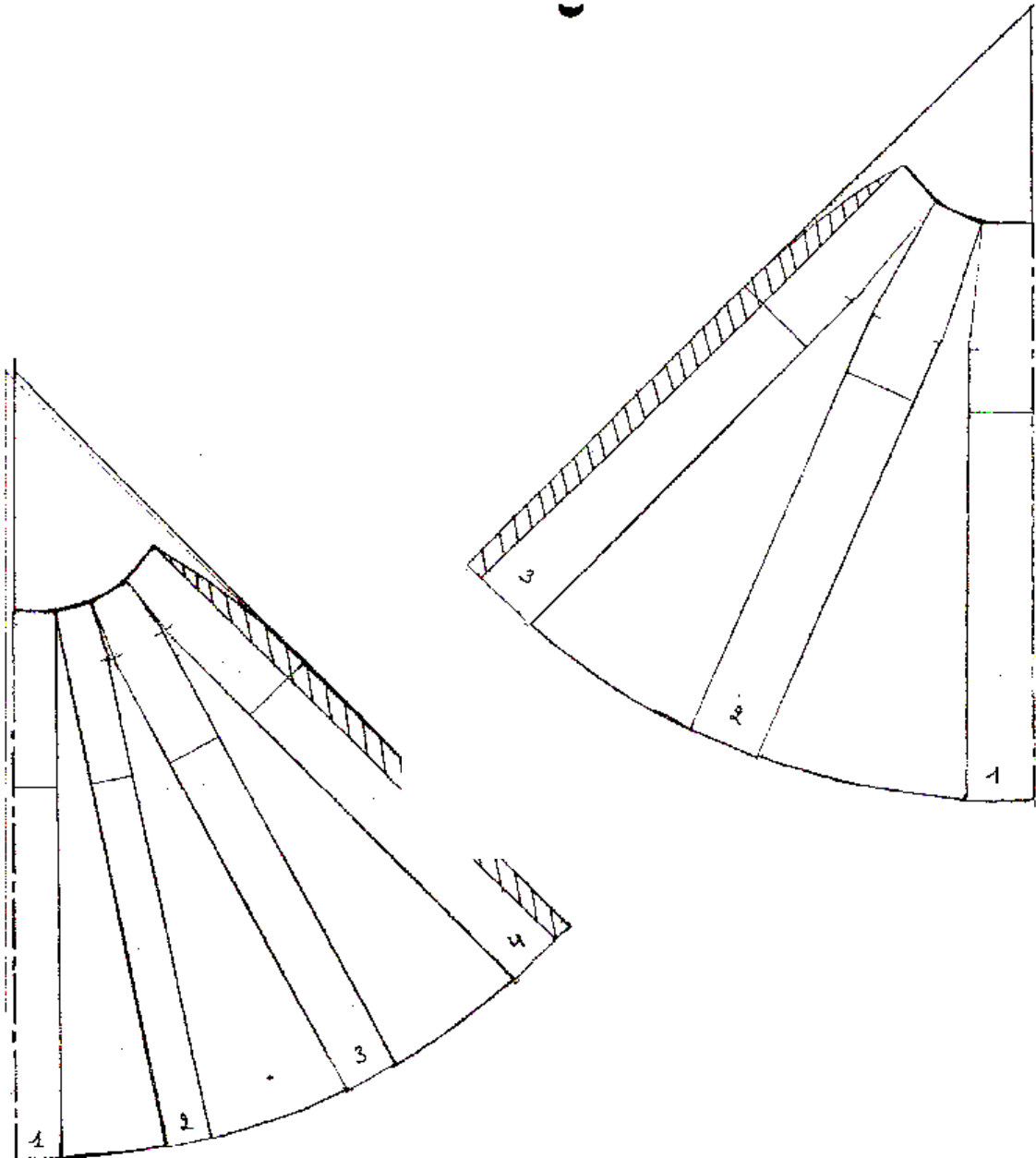
Vertrekken van het basispatroon:

- In de rechte basisrok trek je in de VP 3 verticale lijnen:
 - 2 recht onder de nepen
 - 1 in het midden tussen MV en de 1e neep.
- In de RP trek je 2 verticale lijnen recht onder de nepen.
- Nummer de verschillende delen.

De rok

- Verdeel het patroon in stukken: knip de lijnen door.
- Teken twee verticale lijnen en een lijn ernaast op 45° van de eerste lijn.
- Verdeel de stukken tussen de twee lijnen, leg MV en MR tegen de verticale lijnen en de zijnaden tegen de horizontale lijnen.
- Bij het plaatsen van de andere stukken erop letten dat de afstand hier tussen gelijk is.
- Kleef de stukken op en verbind de zoomlijn.
- Aan de zijlijn valt evenwijdig een overbodig stuk weg.

De rok

Halve cirkelrok

De rok

Zelf opstellen:

Lendenomtrek = 70 cm

Formule cirkelomtrek = $R \times 2 \times \pi$

Voor een halve cirkelrok = $R \times \pi$

Berekening: $70 = R \times 3,14$

$$R = \frac{70}{3,14}$$

$$R = 22,3 \text{ cm}$$

12.9 3/4 cirkelrok

Vertrekken van het basispatroon:

- lendenomtrek van $\frac{1}{2}$ basispatroon VP =
 $18,5 \text{ cm} : 2 = 9,25 \text{ cm}$
 $18,5 + 9,25 = 27,75 \text{ cm}$

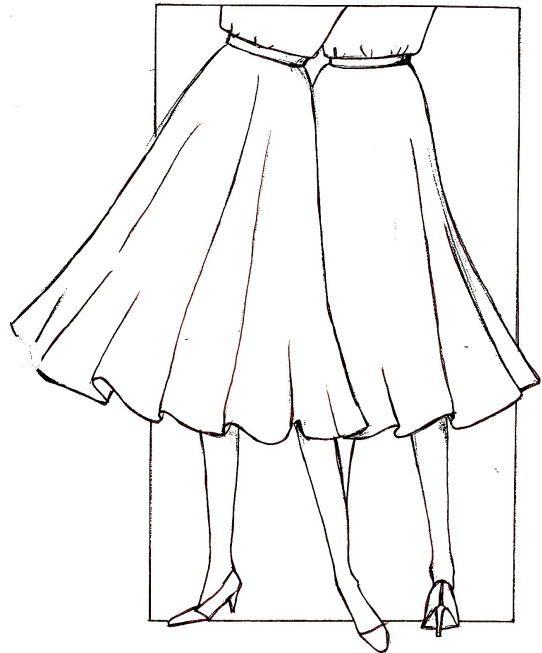
- Lendenomtrek $\frac{1}{2}$ basispatroon RP =
 $16,5 \text{ cm} : 2 = 8,25$
 $16,5 + 8,25 = 24,75 \text{ cm}$

- **Werkwijze:**

Eerst de lendenomtrek vergroten tot de berekende lengte, het patroon inknippen en openschuiven.

Bv. $VP = 9,25 : 3 = 2,3 \text{ cm}$

$RP = 8,25 : 2 = 4,1 \text{ cm}$

Zelf opstellen:

Lendenomtrek = 70 cm

$$70 : 3 = 23,3 \text{ cm} = \frac{1}{4} \text{ van de cirkel}$$

$$70 + 23,3 \text{ cm} = 93,3 \text{ cm} = \text{volledige cirkel}$$

$$R = \frac{\text{cirkelomtrek}}{6} = \frac{93,3}{6} = 15,5 \text{ cm}$$

$$R = 50 + 15,5 = 65,5 \text{ cm} = \text{straal voor de zoomomtrek}$$

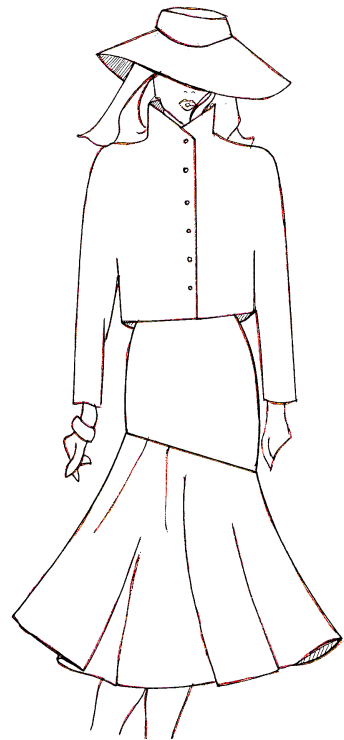
De rok

$\frac{3}{4}$ cirkelrok

12.10 Cirkelrok aan schuine naad

Vertrekken van het basispatroon:

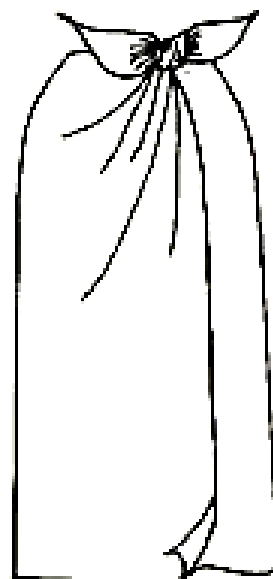
- Het is een asymmetrisch model dus we werken met een volledig patroon.
- Onder de heuplengte trekken we een schuine lijn.
- Vanaf die lijn tot einde zoom loopt de cirkelrok.
- De werkwijze is dezelfde als bij de volledige cirkelrok.
- Omwille van de schuine naad komt de cirkelrok aan de rechterkant een deel boven
- de horizontale lijn.

Cirkelrok met schuine naad

De rok

12.11 Wikkelrok

13 Knippatronen

14 De stoffen

14.1 Geschikte stoffen zoeken

Soorten stoffen:

De geschikte stof zoeken voor jouw rok hangt af van verschillende factoren:

- seizoen
- functie
- prijs
- stofval
- model

Welke stof past er het beste bij een licht uitkerende zomerrok?

.....

Welke stof past er het beste bij de cirkelrok met schuine naad?

.....

Welke stof past er het beste bij een plooirok en waarom?

.....

.....

Noteer de stof waarvan jij denkt het beste te passen bij de afbeelding:

De rok

De rok

De rok

.....

.....

.....

.....

14.2 Knipplan

Voor je stof gaat kopen is het belangrijk te weten hoeveel stof je juist nodig hebt. Te veel stof kopen is onnodig en veel te duur.

Daarom maken we eerst een knipplan met je knippatronen.

Het zou wel handig zijn moest je al weten hoe breed je stof gaat zijn, anders neem je de gemiddelde breedte: 75 cm.

Een knipplan maken we op schaal:

- teken bovenaan je blad een horizontale lijn van 75 cm
- aan begin en uiteinde van deze lijn kan je al twee verticale lijnen tekenen
- teken schaalpatronen van je knippatronen en knip deze uit
- schik je patronen zo zuinig mogelijk tussen de lijnen
- kleef de patronen op
- teken juist onder je patronen een horizontale lijn om je rechthoek af te maken
- meet nu de verticale lijn: dat is de juiste hoeveelheid stof die je nodig hebt om je rok te maken.

Voorbeeld van een knipplan